

GŁOS NARODU

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA
Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90
Administracja . 133-44

Konto P. K. O. 415.730
Kraków Nr.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

W Krakowie

z odnośnikiem 5- zł.

bez odnośnika 4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk.

z przesyłką pocztową 5- zł.

Zagranicą

8- zł.

Redakcja niezamówionych artykułów niezwra-
ca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie
przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr.
Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.

Rok XLIV

Kraków, czwartek, dnia 29 kwietnia 1937 r.

Nr 117.

Ostatnia faza walk o Bilbao

Vittoria, 28. 4. (PAT). Korespondent agen-
cji Havasa donosi, że ofenzywa wojsk pow-
stańczych na froncie biskajskim weszła w no-
wą fazę. Walki górskie zostały już zakoń-
czone i obecnie do akcji wprowadzone zostały
środki zmotoryzowane, aby złuzować zmęczo-
ne w bojach strażce przednie. Liczba jeńców

wziętych w ostatnich walkach do niewoli
przez powstańców wynosi kilka tysięcy.

Korespondent podkreśla dalej, że wszyst-
kie drogi w okolicach Marquina przepelnione
są zbiegami. Za wojskami powstańczymi po-
dążają samochody ciężarowe z żywnością dla
okolicznej ludności.

BOMBARDOWANIE MADRYTU TRWA.

Madryt, 28. 4. (PAT). Korespondent Ha-
vasa donosi, że wczoraj popołudniu artyleria
powstańców ostrzeliwała gwałtownie Ma-
dryt. Straty są bardzo duże. Mieszkańcy
zachowali spokój.

JUŻ SIĘ BUNTUJĄ.

Paryż, 28. 4. (PAT). Agencja Havasa do-
nosi z Bourg-Madame: Od czasu wybuchu
wojny domowej, małe pograniczne miastecz-
ko hiszpańskie Puigcerda rządzone było
przez komitet rewolucyjny. Komitet ten w
ostatnich dniach odmówił wykonania polece-
nia Generalitat Katalonii. Wczoraj przybyła
samochodami do Puigcerda ekspedycja zło-
żona ze 150 karabinierów, która miała za
zadanie ewakuację ludności wsi Bellver,
na polecenie Generalitat. Na czele ekspedy-
cji stał anarchista Antonio Martin. Ludność
miasteczka powitała samochody ogniem ka-
rabinowym. Przywódca ekspedycji anarchi-
sta Martin został ciężko ranny.

CORAZ WIĘKSZE ROZMIARY CENZURY.

Walencja, 28. 4. (PAT). Minister komu-
nikacji i marynarki handlowej wydał dekret,
na mocy którego działalność tow. „Italcab-
les“ zostaje poddana kontroli rządowej hisz-
pańskiej. Kabel należący do tego towarzy-
stwa łączy Włochy z Ameryką Południową
przez Barcelonę, Malagę i Las Palmas. Na
mocy wydanego ostatnio dekretu, transmisja
odbywająca się za pośrednictwem kabli tow.
„Italcables“ będzie poddana kontroli rządu
wej a ściślej mówiąc cenzurze.

Marquina w rękach powstańców

Vittoria, 28. 4. (PAT). Agencja Havasa
donosi, że powstańcy zdobyli wczoraj po
gwałtownych walkach miejscowość Marqui-
na na froncie biskajskim i posuwają się
dalej naprzód w kierunku Bilbao.

Kto spalił Guernica

Salamanka, 28. 4. (PAT). Radio National
ogłasza notę powstańczej kwatery głównej,
będącej odpowiedzią na zarzuty podpalenia
przez powstańców miasta Guernica: Guerni-
ca nie była podpalona przez nas. Hiszpania
gen. Franco nie podpala. Podpalenie jest mo-
nopolem tych, którzy spalili Irun, Eibar
i którzy usiłowali spalić żywcem obrońców
Toledo. Guernica szanujemy tak jak wszyst-
ko co jest hiszpańskie. Kraj Basków wie, że
tradycje jego przez nas będą uszanowane.
Baskowie, złóście broń. Jesteście wciągnięci
do walki przegranej z góry a prawda przed
wami jest ukrywana. Zaufajcie sprawiedli-
wości i szlachetności gen. Franco — kończy
wezwanie powstańczej kwatery głównej.

Madryt, 28. 4. (PAT). Wczoraj po połud-
niu prezydent rządu baskijskiego Aguirre

oświadczył: Samoloty powstańcze zbombardo-
wały Guernica, miasto otoczone specjalną
częcią Basków. Miasto stanęło w płomieniach.
Uderzenie powstańców miało nas dotknąć
w miejsce najbardziej czule miłości kraju.
Nie można ukrywać grozy obecnego położe-
nia, lecz zwycięstwo nigdy nie będzie udziałem
napastników. Nieprzyjaciół poczynił wiel-
kie postępy wdzierając się na nasze teryto-
rium, lecz zostanie on odparty. Mówiąc to
nie wątpię o tym.

Krażownicy powstańcze zbombardowały Walencję

Walencja, 28. 4. (PAT). Korespondent
Havasa donosi, że wczoraj popołudniu wo-
jenne okręty powstańcze „Canarias“ i „Ba-
leares“ ostrzeliwały ponownie Walencję. W
różnych stronach miasta padło przeszło 60
pociągów. 5 osób zostało zabitych, 30 zaś
jest rannych, w tym kilku ciężko.

Po skończonym ostrzeliwaniu miasta
okręty powstańcze udały się w kierunku
Castellon.

Rokowania o nowy pakt zachodni

Niemcy wołałyby jednak obalić 16 art. paktu Ligi

Londyn, 28. 4. (PAT). Wiadomości, jakie
otrzymano w Londynie o rozmowach, pro-
wadzonych przez min. Edena z kierownika-
mi polityki rządu belgijskiego w Brukseli,
zgodnie wskazują na to, że pomiędzy W.
Brytanią a Belgią panuje całkowita zgod-
ność poglądów co do tego, że należy przy-
stąpić do rokowań o pakt zachodni, który
jedynie może dać gwarancje zabezpieczają-
ce Belgię. Jak dotąd wysiłki te się nie po-
wiodły. Ze sprawozdań korespondentów
angielskich, którzy towarzyszyli min. Ede-
nowi w Brukseli wynika, że Niemcy zgadzają
się zagwarantować neutralność Belgii
tylko w tym wypadku, o ile Belgia nie
weźmie na siebie żadnych zobowiązań wzglę-
dem innych mocarstw i, w żadnym wypadku
nie udzieli innym krajom swej wojskowej
pomocy, co znaczy, że nie dopuści również
do przemarszu wojsk obcych przez swoje
terytorium. Inaczej mówiąc, Niemcy żądają,
aby Belgia, podobnie, jak to uczyniła w
swoim czasie Szwajcaria, oficjalnie oświad-
czyła, że postanowienia art. 16 paktu Ligi
jej nie obowiązują. Rząd belgijski nie zgadza
się na udzielenie takiej gwarancji. Rozmowy
prowadzone w Brukseli w poszukiwaniu roz-
wiązania dotyczyły miały planu utworzenia
większej strefy neutralnej przez włączenie
również i Holandii do ewentualnego paktu
nieagresji, którego myśl wysunął kanclerz
Hitler w swoim styczniowym przemówieniu.
Rozmowy brukselskie doprowadziły do
uzgodnienia między Belgią a W. Brytanią
planu, według którego rząd brytyjski, jako
inicjator nowego Locarna, wystąpić miałby
do mocarstw z propozycją paktu zachodnie-
go o odmiennym charakterze od dawnych
układów, a mianowicie paktu, dotyczącego
gwarancji terytorium Belgii i Holandii. W
myśl tego planu pogwałcenie terytorium Ho-

landii równało by się, podobnie, jak pogwał-
cenie terytorium Belgii, bezpośredniemu
atakowi na granice tych mocarstw, które
gwarantowały nietykalność Belgii i Holan-
dii. Historyczne więc słowa Baldwina, że
granica W. Brytanii leży nad Renem miały
by nabrać tego samego znaczenia nie tylko
dla Francji, ale w przenośnym znaczeniu
także dla Niemiec, dla których w danym
wypadku granicą nie byłby Ren, lecz grani-
ca lądowa francusko-belgijska, lub wybrzeże
Belgii od strony W. Brytanii. W jakim sto-
pniu podjęte w tej płaszczyźnie rokowania

znajdą pozytywny oddźwięk zarówno w Ber-
linie, jak w Hadze, trudno przewidzieć w
chwili obecnej. Należy jednak przypomnieć,
że niedawno holenderski min. spraw zagr.
wygłosił mowę, w której wskazał na możli-
wość zaakceptowania przez Holandię takiej
gwarancji, o ile byłaby ona udzielona nie
jednostronnie przez Niemcy, lecz w akcie
zbiorowym mocarstw zachodnich. Ponadto
przyпускаjąc należy, że rząd belgijski, po
dejmując z min. Edenem rozmowy na temat
takiego rozwiązania, upewnił się uprzednio
w Hadze, co do zgody rządu holenderskiego.

Skazanie katol. działaczy w Berlinie

Berlin, 28. 4. (PAT). Dziś zakończył się
proces polityczny przeciwko działaczom ka-
tolicznym z Duesseldorfu. Podczas trwającej
przez 3 tygod. rozprawy sądowej prasa na-
rodowo-socjalistyczna atakowała gwałtow-
nie katolicyzm i kler.

Wyrok sądu skazuje: oskarżonego ks.
Rossaint na 11 lat więzienia i na 10 lat po-
zbawienia praw honorowych za przygotowy-

wanie zdrady stanu, oskarżonego Stebera
za tą samą zbrodnię na 5 lat więzienia i 5
lat pozbawienia praw, dwóch innych oskar-
żonych za udzielanie pomocy i współdziałanie
nie — na 2 i pół roku więzienia. Trzech
oskarżonych umiawniono. Wyrok sądu u-
prawomocnił się z chwilą ogłoszenia, gdyż
od wyroku sądu ludowego nie ma odwoła-
nia.

Wstrzymanie egzaminów maturalnych

na obszarze 3 województw

Lwów, 28. 4. (PAT). Z polecenia min.
oświaty kuratorium szkolne zarządziło
wczoraj telefonicznie we wszystkich gimna-
zjach na swoim terenie (3 województwa)
wstrzymanie egzaminów maturalnych wzgl.
przerwanie je tam nawet, gdzie się już za-

czyły. Zarządzenie to pozostaje w związku
z dochodzeniami w sprawie afery wykrada-
nia tematów maturalnych z biur kuratorium
lwowskiego.

W sobotę ogłoszone będą wyniki docho-
dzeń pod kierunkiem delegata min. oświaty.

Pięciu zagranicznych kardynałów przybędzie do Polski

Poznań, 28. 4. Na Międzynarodowy Kon-
gres ku czci Chrystusa-Króla, który odbę-
dzie się w Poznaniu w dniach 25—29 czerw-
ca, zapowiedziało swój przyjazd wielu wy-
bitnych książy Kościoła z zagranicy. M. in.
przybędą kardynałowie: Verdier (Paryż),
Van Roey (Bruksela), Innitzer (Wiedeń),
Seredy (Budapeszt) i Kaszpar (Praga). Nad
to wielu biskupów. Oczekuje się nominacji
Legata Papieskiego.

Odnaczenia spisko-orawskich działaczy

Według „Monitora Polskiego“ z dnia 23
kwietnia zostali odznaczeni Krzyżem Nie-
podległości m. in. następujący zasłużeni dzia-
lacy spisko-orawscy za działalność narodo-
wą: Józefa Machay-Mikowa, E. Machay na-
uczyciel gimn., Emil Mika kierownik szko-
ły, Jan Piekarczyk st., J. Puciński nauczy-
ciel, W. Lorencowicz nauczyciel inż. Szy-
mon Stanek, E. Wierczek, W. Dziubek na-
uczyciel. Medalem Niepodległości odznaczo-
no 101 osób, między którymi są: ks. K. Ma-
chay, ks. J. Buroń, ks. M. Jabłoński, ks.
J. Maślak, ks. A. Sikora, Jan Neubauer apte-
karz, dr F. Ozekowski, dr W. Stanek, Maria
Wiśnierska, G. Wierczek nauczycielka i kil-
kadziesiąt gazdów i gazdżin orawskich i spi-
skich. Ponieważ „Kapituła Krzyża i Meda-
lu Niepodległości“ nie otrzymała dostatecz-
nie umotywowanych wniosków dla odzna-
czenia wielu dawnych działaczy, „Związek
Górali Spisza i Orawy“ pracuje nad osta-
tecznym zebraniem materiału dowodowego,
by do końca br. przedstawić nowe wnioski.

Prezes Str. Ludowego skazany na 4 miesiące więzienia

Warszawa, 28. 4. (Telef.). Polska A-
gencja Agrarna donosi, że b. poseł Mikołajczyk,
pełniący obecnie funkcje prezesa Str. Lu-
dowego został w swoim czasie pociągnięty
do odpowiedzialności za przemówienie, wy-
głoszone podczas sekcji ludowego w 1936
roku. Sąd Okr. w Poznaniu uniewinnił go,
jednak prokurator wniosł apelację. Rozprawa
apelacyjna odbyła się wczoraj w Poznaniu.
Sąd skazał p. Mikołajczyka na 4 miesiące
więzienia bez zawieszania.

Petarda pod drzwiami rektoratu S. Gł. G. W.

Warszawa, 28. 4. (Telef.). W Szkole Gł.
Handl. i w Szkole Gł. Gosp. W. w dalszym
ciągu panuje podniecenie. W Szkole Gł. Go-
spodarstwa Wiejskiego przed drzwiami re-
ktoratu wybuchła petarda. Eksplozja zniszczyła
drzwi rektoratu oraz spowodowała wypa-
dnięcie wielu szyb. Wykłady przerwano.
Przed Szkołą Wawelberga doszło do bójki
na nieznanym bliżej tle. W bójce wzięło
udział kilkudziesięciu uczniów i prawie
wszyscy odnieśli obrażenia.

Przed uruchomieniem linii lotniczej Warszawa—Tallin

Warszawa, 28. 4. (PAT). Dzisiaj z lotni-
ska na Okęciu o godz. 9. wystartował sa-
molot typu Douglas, na którego pokładzie
udała się do Rygi, a następnie do Tallina i
Helsingforsu delegacja polska, celem wzię-
cia udziału w otwarciu linii lotniczej „Lottu“
między Tallinem a Helsingforsem, która jest
przedłużeniem dotychczas istniejącej linii
Warszawa—Wilno—Ryga—Tallin. Otwarcie
linii nastąpi dn. 29 b. m. na lotnisku w Talli-
nie. O uruchomieniu linii Berlin—Ryga—
Tallin zabiegali Niemcy ale bezskutecznie.

Nowomianowany ambasador W. Bryta-
nii sir Eric Phipps przyjęty był dzisiaj na
uroczystej audiencji przez prezydenta repu-
bliki Lebruna, któremu złożył listy wie-
rzytelniące.

Moskiewskie echa wizyty min. Becka w Bukareszcie

Moskwa, 28. 4. (PAT). Pozytywne wyniki wizyty ministra spraw zagranicznych Becka w Bukareszcie wywołały silną reakcję ze strony sowieckiej.

Moskiewska „Prawda“ w napaściwym i nieprzebiegającym w argumentach artykule stara się przedstawić rozmowę bukareszteńską jako usiłowanie osłabienia pozycji Francji oraz akcję mającą na celu stworzenie bloku celem zaatakowania Sowietów.

Francja również niezadowolona

Paryż, 28. 4. (PAT). Jak należało oczekiwać, ostatnia wizyta min. Becka wywołała silną kontrakcję ze strony dobrze znanych czynników, usiłujących za wszelką cenę nie dopuścić do przywrócenia równowagi i stabilizacji pokoju w Europie wschodniej. Jak gdyby na dany znak ukazał się szereg ataków, podjętych przez publicystów Pertinaxa i Tabouis, usiłujących osłabić znaczenie wyników rozmów bukareszteńskich. Argumenty, używane w tej akcji prasowej oraz wysuwane zarzuty są bardzo zbliżone do siebie i mają na celu wywarcie nacisku na opinię publiczną we Francji, przy czym polityce polskiej zarzuca się przewrotność w stosunku do Rumunii.

Jaskrawą ilustracją dla argumentów używanych w tej dywersji prasowej jest argument, użyty przez dzisiejszy „L'Oeuvre“ który pisze m. in.: „Dużą wagę miała zwłaszcza druga rozmowa ministra Becka z królem Karolem, która utrzymana była w szczerą gólną tajemnicę i o której sam premier rumuński Tatarescu nie był poinformowany“

W związku z tym stwierdzić należy, że premier rumuński Tatarescu uczestniczył w konferencji, o której wspomina „L'Oeuvre“. Jest to najlepszym dowodem jakich argumentów używa się, aby zdezorientować opinię publiczną przez sugerowanie jej rzekomych rozdzwieńków wśród decydujących czynników Rumunii.

Trzeźwy głos „Times'a“

Londyn, 28. 4. (PAT). Korespondent warszawski „Times'a“ omawiając wizytę min.

Zjazd Zw. Uzdrowisk Polskich

Warszawa, 28. 4. (Telef.). Dziś odbywa się w Warszawie zjazd Zw. Uzdrowisk Polskich pod przewodnictwem właściciela Truskawca p. Jarosza. Wiceprezes Związku dyr. Wiśniewski wygłosił referat pod tytułem „Charakter i zakres propagandy uzdrowisk polskich“. W toku dyskusji omawiano sprawę organizacji i propagandy tegorocznego sezonu letniego w uzdrowiskach. W zjeździe biorą udział przedstawiciele wszystkich uzdrowisk z całego kraju.

—000—

Kronika telegraficzna

Dziś rano minister spraw zagranicznych Ciano w towarzystwie wyższych urzędników ministerstwa udał się samolotem do Tirany.

Minister Eden w drodze powrotnej z Brukseli przybył dziś o godz. 18 do Croydon.

Kanadyjskie władze celne otrzymały polecenie zatrzymania na granicy wydania amerykańskiego „Komentarza do koronacji“.

Tragarze na targu Smithfield (hale mięsne Londynu) postanowili ogłosić strajk w noc przed koronacją, o ile nie otrzymają podwójnej zapłaty. Komisjonerzy w halach przyrzekli poprzeć żądania tragarzy.

W sądzie okręgowym w Bratysławie zakończyła się trwająca od 6 tygodni rozprawa przeciwko 28 osobom oskarżonym o szpiegostwo. Trzej oskarżeni zostali skazani na dożywotnie więzienie, 23 oskarżonym wymierzono kary więzienia od 2 miesięcy do 18 lat, zaś 2 oskarżeni zostali zwolnieni.

Donoszą z Murzja (Hiszpania), że w tamtejszej dzielnicy robotniczej pewna kobieta powiła siedmioraczkę. Mimo starannej opieki lekarskiej, położnica zmarła. Istnieje obawa, że nie uda się utrzymać siedmioraczki przy życiu.

W pewnym lokalu we Wrzeszczu k. Gdańska doszło do sprzeczki między nar. socjalistami a opozycjonistami, należącymi do kół lewicowych. W wyniku sprzeczki wywiązała się na ul. Dworcowej bójka, pod czas której przywódca szturmówki nr. socja listycznej został tak ciężko pobity, że musiano go przewieźć do szpitala. Wszyscy opozycjoniści, uczestnicy bójki, zostali aresztowani.

Becka w Bukareszcie stwierdza, iż opinia publiczna w Polsce jest coraz bardziej zaniepokojona rozwojem wewnętrznych wypadków we Francji. W Polsce obawiają się, że korzyści, wynikające ze zbrodni brytyjskich, które w Europie wschodniej były przychylnie przyjęte, zostaną przekreślone na skutek rozkładu wewnętrznego we Francji.

Sprawcy zamordowania Ing. Wiengreen ujęci

Wiedeń, 28. 4. (PAT). Policji udało się ująć sprawców zamordowania Ingrid Wiengreen, córki poła Paragwaju w Wiedniu. Są nimi Fryderyk Schlegel, Franciszek Sandner, Fryderyk Flech i Wilhelm Stejkal. Mordercy, z których najstarszy liczy około lat 20, zorganizowali bandę celem napadania na samochody. Na placu Schlegela odkryto ślady krwi. Jak się zdaje był on bezpośrednim sprawcą morderstwa, podczas gdy wspólnicy jego stali na straży. Policja sprowadziła aresztowanych na miejsce zbrodni, gdzie w czasie przesłuchiwania obciążają się wzajemnie zeznaniami. Nie ulega wątpliwości, że morderstwo miało charakter rabunkowy. Fakt znalezienia przy zwłokach ofiary ręcznej torebki z kosztownościami, należy wytłumaczyć tym, że Ingrid Wiengreen upadając zasłoniła ją swym ciałem przed oczyma morderców.

We Francji dochodzi do głosu ulica

Paryż, 28. 4. (PAT). Obrady Izby Deputowanych oraz Senatu wznowione w dniu dzisiejszym, po kilkotygodniowej przerwie, rozpoczęły się w ciężkiej atmosferze. Mimo, że obrady rządu, jakie odbyły się w poniedziałek wyjaśniły, że w łonie gabinetu panuje jedność co do konieczności dalszego utrzymania „pauzy“ oraz przełożenia na później nowych wielkich wydatków, czy to na fundusz bezrobocia, czy emerytury dla starych robotników a zwłaszcza wielkich

10-miliardowych kredytów na roboty publiczne, to jednak w kołach parlamentarnych zdają sobie sprawę, iż realizacja tych postanowień rządu zależy właściwie i wyłącznie w tej chwili od nastrojów mas. Ciężar polityki przenosi się bowiem coraz bardziej z odcinka ściśle parlamentarnego, czy też rozważań gabinetowych na szerokie wody nastrojów opinii publicznej, a przede wszystkim mas robotniczych.

To też, aczkolwiek cała prasa umiarkowana wyraża dziś zadowolenie, iż premier Blum, jak świadczyłyby niedwukreślenie z poniedziałkowych obrad gabinetu, zamierza zdobyć się po raz pierwszy na stanowcze „nie“ wobec daleko idących żądań, czy to ze strony generalnej konfederacji pracy, czy komunistów, jednak dzienniki zapytują, jak zachowa się skrajna lewica a przede wszystkim masy wobec perspektywy dalszej pauzy. Charakterystyczne jest, iż postanowienia poniedziałkowej rady gabinetu zostały dziś przyjęte milczeniem przez organ generalnej konfederacji pracy „Le Peuple“ i przez komunistyczną „Humanite“

Prawicowy „Echo de Paris“ obawia się, czy rząd nie będzie zmuszony, wzamian za odrzucenie projektów finansowych, lansowanych przez skrajną lewicę, udzielić jej jakichś nowych kompensat w innej dziedzinie.

Domagają się upaństwowienia kopalń

Paryż, 28. 4. (PAT). Kongres syndykatów górniczych (CGT) w największym zagłębiu węglowym francuskim. Pas de Calais, który zgromadził około 800 delegatów, uchwalił rezolucję, domagającą się upaństwowienia kopalń węgla.

Polsko-niemieckie rokowania kolejowa

Berlin, 28. 4. (PAT). Dn. 28 bm. rozpoczęła się w Kolonii polsko-niemieckie rokowania na temat zagadnień kolejowych, które się wyłoniły wskutek wygaśnięcia zarządzeń o uregulowaniu górnośląskiego ruchu kolejowego, zawartych w konwencji genewskiej.

Przed uruchomieniem „Zawiercia“

Warszawa 28. 4. (Telef.). W wyniku trwających od dłuższego czasu rozmów nastąpiło zawarcie układu w sprawie podniesienia jednej z największych w Polsce upadłości, mianowicie S-ki Akcyjnej Zakładów Przemysłu Włókienniczego „Zawiercie“. Jednostomilionowy dług „Zawiercia“ w stosunku do wierzycieli zagranicznych i krajowych spłacony będzie w 40 proc. w ciągu 20 lat. Dzięki temu układowi nastąpić ma w najbliższym czasie całkowite uruchomienie tej olbrzymiej fabryki, która dotąd czyniła tylko w pewnych działach i zatrudniała kilkuset robotników. Przy pełnym uruchomieniu zakładów „Zawiercia“ znajdzie zatrudnienie około 5.000 ludzi. Podanie o zatwierdzenie układu wniesione będzie w bieżącym tygodniu do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Statut prawny przedsiębiorstw państw. zostanie zmieniony?

Warszawa, 28. 4. (Tel.). Prace komisji do badania działalności przedsiębiorstw państwowych dobiegają końca. Komisja została powołana przed półtora rokiem. Obecnie do czerwca ma ona złożyć wraz z zebranymi materiałami wnioski w sprawie zbadanych przedsiębiorstw. Wnioski zmierzają do likwidacji względnie przekazania w ręce prywatne tych przedsiębiorstw państwowych, które nie posiadają zasadniczego znaczenia dla gospodarki narodowej lub obronności państwa a stanowią tylko konkurencję dla przemysłu prywatnego. Nad to komisja ma zaproponować pewne zmiany ustawodawcze, których celem będzie uregulowanie statutu prawnego przedsiębiorstw państwowych.

DR DROBNER PRZERWAŁ GŁODÓWKĘ.

Kraków, 28. 4. Przebywający w więzieniu pod zarzutem prowadzenia agitacji komunistycznej radny m. dr Drobner przerwał prowadzoną od kilkunastu dni głodówkę. W sprawie dr Drobnera przesłuchany został ostatnio b. pos. Dubois, redaktor zlikwidowanego „Dziennika Popularnego“.

ARESZT ZA ROZLEPIANIE ULOTEK ANTYŻYDOWSKICH.

Kraków, 24. 8. Starostwo Grodzkie skazało Antoniego Marcinkowskiego i Jana Droekera na kary po 2 dni aresztu lub 10 zł. grzywny za rozlepianie na murach miasta ulotek antysemickich. Oskarżonych przyłapano na tej czynności ub. nocą.

Kino „PROMIEN“ T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26.

Największy artysta filmowy świata słynny bohater filmów „Kapitan Blood“ oraz „Szary lekciej brygady“ Errol Flynn w dramacie wytwórni „Warner Bros“ p. t.

„ZIELONY SYGNAŁ“

Dramat życiowy, poemat miłosny. W rolach kobiecych: Anita Louise i Margaret Linzay.

Codziennie o godz. 3 pop., w niedzielę tylko o g. 10 i 12. Poranki wielkiej sensacji filmowej „Pod dwiema flagami“ dramat, którego akcja rozgrywa się w Maroku francuskim.

Ponowne zaostrenie sprawy blokady Bilbao

Nota werbalna gen. Franco do W. Brytanii

Londyn, 28. 4. (PAT). Emisariusz gen. Franco złożył ambasadorowi W. Brytanii w Hendaye werbalny protest przeciwko ochronie, udzielanej angielskim statkom handlowym przez brytyjskie okręty wojenne. Zdaniem władz powstańczych okręty te eskortowały statki „Macgregor“, „Hamsterley“ i „Stanbrook“, zaś kontrtorpedowce „Fired

rake wpłynął na hiszpańskie wody terytorialne.

Londyńskie koła urzędowe podkreślają, że nie było w ogóle mowy o eskortowaniu statków handlowych, lecz, że okręty „Mood“ i „Firedrake“ znajdowały się na miejscu tylko przypadkowo. Według sprawozdań, otrzymanych przez admiralizację, kontrtorpedowce „Firedrake“ nie przekroczyły granicy wód terytorialnych.

Powstańcy grożą bombardowaniem z samolotów statków zawijających do Bilbao

Londyn, 28. 4. (PAT). Ministerstwo Handlu rozesłało dziś do wszystkich angielskich związków marynarki handlowej tekst komunikatu, nadanego w poniedziałek przez władze powstańcze drogą radiową. Komunikat ten brzmi: Wszystkie statki handlowe, bez względu na ich narodowość, żeglujące po

hiszpańskich wodach terytorialnych, między południkami, przechodzącymi przez przylądek ki Video i Machichaco i znajdujące się bliżej, niż o 3 mile od wybrzeży, zostaną zbombardowane przez lotników, w wypadku niezatrzymania się na wezwanie jednostek floty powstańczej.

„Celem naszym jest pokój religijny“

oświadczył Degrelle

Bruksela, 28. 4. Degrelle ogłosił w „Pays reel“ następujące oświadczenie: „Rex zgłosił się z gotowością zastosowania się do wskazówek władz kościelnych“, by współpracoować nad uspokojeniem. O ile chodzi o nas, przysięgamy, że przeprowadzimy dzieło uspokojenia całkowicie i z największą szczerością. Zrobimy wszystko, co tylko człowiek zrobić może, by godnie, bez politycznej kapitulacji, ale również bez rozgoryczenia i

szukania zemsty zakończyć konflikt, który gnębi w głębi duszy tych spośród nas, którzy oddanie się ojczyźnie chcieli złączyć z przywiązaniem do wiary. Rex nie zaniecha niczego, by szybko doprowadzić do pokoju. Nasza dobra wola jest całkowita i będzie całkowita. Pierwszym naszym celem jest pokój religijny. Drugim sprawy polityczne: złączenie wszystkich sił narodu do walki z czerwonym niebezpieczeństwem.

Uprowadził 15-letnią cygankę pod Krakowem

Kraków, 28. 4. (ak). Karol Włoch mieszkaniec obozu cygańskiego w Zielonkach zakochał się w 15-letniej cygance Maruni Siwakównej, która mieszkała z rodzicami w obozowisku w Białym Prądniku. Ponieważ rodzice Siwakównej nie chcieli zgodzić się na małżeństwo córki, Włoch w czasie jednej z wizyt u rodziców ukochanej zdołał przy pomocy towarzyszy zamknąć matkę Siwakównej w komórecie, po czym wykradł Marunę i uprowadził do obozu w Zielonkach. Solidarni towarzysze Włocha zwinęli natychmiast obozowisko i zbiegli w nieznanym kierunku. Dopiero wczoraj udało się władzom policyjnym wysledzić ich miejsce pobytu w jednej z miejscowości na Ślą-

sku. Bohater romantycznego porwania cyganki Karol Włoch został aresztowany i odstawiony do więzienia w Krakowie.

Uzupełnianie listy świadków w sprawie Doboszyńskiego

Kraków, 28. 4. Adwokat dr Pozowski, oraz mgr. Jaworski odbyli dzisiaj 5-godzinną konferencję z 16 towarzyszami inż. Doboszyńskiego, przebywającymi w więzieniu. Na konferencji tej ustalono listę świadków. W piątek przybędą do Krakowa przebywający na wolności towarzysze inż. Doboszyńskiego, w liczbie 33 osób, celem odbycia narady z obrońcami.

Sprawa „przechrztów“

Pisałem wczoraj o pojawieniu się pierwiosków polskiego rasizmu. I wspominałem o kampanii przeciw „przechrztom“ więc przeciw tym żydom, którzy przyjmują chrzest i wyznają katolicką wiarę. „Słowo“ wileńskie i „Polityka“ (organ młodo-konserwatywny) przestrzegają przed nim! naród polski i Kościół w Polsce. — „Słowo“ ze względu na dobro narodu. „Polityka“ zaś ze względu na dobro religii.

Nie są to odosobnione wyrazy antypatii do „przechrztów“. Pojawiały się i w innych pismach... A nie tylko w polskich. Także żydowskie pisma, jak: „Chwila“, „Nowy Dziennik“ i „Nasz Przegląd“ (nie mówiąc o żargonowej prasie) prowadzą stałą kampanię przeciw „przechrztom“. Lwowska „Chwila“ drukuje nawet długą listę „przechrztów“ z ostatnich lat. Stawia ich pod pręgierz opinii żydowskiej... Tak rasizm polski schodzi się z żydowskim. Zjawisko dość szczególne i charakterystyczne.

Można rozumieć stanowisko żydowskiej prasy w sprawie „przechrztów“. Ale nie można zrozumieć stanowiska „Słowa“ i „Polityki“, — zwłaszcza, że z tą swoją antypatią do „przechrztów“ godzić chcą swoją wierność dla katolicyzmu.

SZCZERE I NIESZCZERE CHRZTY

Powiedzmy z góry, że sprawa żydów przyjmujących chrzest (godniejsze to określenie, niż narzucone nam przez żydów określenie: „przechrzta“) nie jest łatwą, ani prostą. Nasz rasiści przytoczą nam od razu szereg nazwisk osób, które przyjmując chrzest nie zaświadczyły życiem, że ich wejście do Kościoła było poddyktowane przekonaniem i ideowymi pobudkami. Powiedzą, że wielu z nich przyjmuje chrześcijaństwo albo ze względów matrymonialnych, albo dla interesu (materialnego, społecznego i t. p.) Wskazą nawet fakty powracania tych osób do wyznania żydowskiego. „Żyd ochrzczony, to żyd „gorszy“ od nieochrzczonego. — wyrokuje „Słowo“... Żyd ochrzczony jest w Kościele czynnikiem buntu i destrukcji. — twierdzi „Polityka“

Gdyby więc Kościół chciał przyjąć poglądy tych pism, to musiałby ogłosić: — Chrztu udzielamy mahometanom i poganom. Odmawiamy go tylko żydom.

Wnioską naszych rasistów polegają na generalizowaniu pewnych wypadków... Były i niewątpliwie są jeszcze nieszczerze chrzty żydów. Byli i są żydzi, którzy chrzest przyjęli nie z religijnych, ale innych powodów: politycznych, rodzinnych, materialnych. Ale takie chrzty nie stanowią reguły. Każdy z nas zna wiele innych, w których przyjęcie chrztu było spowodowane szczerym nawróceniem i pobudkami ideowo-religijnymi. Spotykamy się z tymi ludźmi, szanujemy ich i budujemy się prostota ich wiary i bezinteresownym ich oddaniem się sprawie katolickiej.

BEZPODSTAWNY WNIOSEK.

Których wypadków jest więcej? I jakich „chrztów“? Szczerych, czy obłudnych?

Panowie rasiści twierdzą, że — drugich! Niech jednak sąd o tym zostawić lepiej władzy Kościoła! I niech się zastanowią nad tym, że, gdyby tak było, jak zapewniają, to Kościół — bardzo ostrożny i bardzo wymagający przy przyjmowaniu neofitów — już by z pewnością dawno przestał udzielać chrztu nawracającym się żydom. Jakiż by miał interes w prowadzeniu akcji, która mu — według naszych rasistów — nie korzyść, ale szkodę przynosi... I, jeśli są katolikami — jak nas zapewniają — niech się zapytają, czy nie jest cokolwiek dziwnym taki katolicyzm, który skarb wiary za zdradzieńczo strzeże przed drugimi?

Zaostrzyć warunki przy udzielaniu chrztu żydom, — to byłby rozsądny wniosek. Ale wołać o odmawianie go nawracającym się żydom, to — zasada niemożliwa do przyjęcia.

TRUDNOŚCI OCHRZCZONEGO ŻYDA.

P. Mackiewicz wzywa do wyobcowania „przechrztów“ ze społeczeństwa polskiego.

P. Mackiewicz nie jest w tym wezwaniu oryginalny. Aż zadość stosują je Polacy, co im — rzecz dziwna — nie przeszkadza dziwić się, że żydzi ochrzczeni tak są nam obcy...

Ochrzczony żyd opuszczając swoją religię opuszcza — na skutek ścisłego związku między wyznaniem żydowskim i religią żydowską — także swój naród (nie powiedły się próby — podejmowane przez bardzo szlachetnych ludzi, jak ks. Unslicht — stworzenia grupy narodowo religijnej: chrześcijańscy żydzi). Lecz nie może żyć zawieszony w powietrzu, a na ziemi ludzkiej grupują się w narody. Cóż mu więc zostaje, skoro naród żydowski wzgardził nim po chrzcie? Wejść w naród polski! Lecz tu zaczyna się jego tragedia... Jeśli wejdzie do społeczeństwa polskiego zorientowanego „narodowo“, to koła lewicowe będą mu, jego dzieciom i jego wnukom nawet przypominać „hańbę“ pochodzenia od żydów. Aż go duchowo zlamiają... Jeśli zaś zbliży się do kół lewicowych, wówczas znów koła „narodowe“

poczną go ścigać jako krypto-żyda lub komunistę... Pozostanie mu chyba żyć na marginesie narodów. I tak wielu robi. Z takich rodzą się Pier Leonowie. Ale, z czyjej winy? Czy czasem nie z winy chrześcijan?

DUSZPASTERSTWO I POLITYKA.

Prasa, z którą polemizujemy, dochodzi do wniosku, który można by sformułować przytoczeniem słów prokuratora w toczącym się w Berlinie procesie przeciw 4 księżom: — istnieje sprzeczność między duszpasterstwem, a polityką narodową...

Katolicy polscy nie mogą stać na tym stanowisku skrajnego rasizmu. Pozyskanie szczerze żyda dla Kościoła jest pozyskaniem go także dla narodu. Świadczy o tym sama prasa żydowska. Niech więc polskie środowisko, w którym się neofita znajdzie, postara się także o najściślejsze, duchowe, zjednoczenie go na zawsze z polskim narodem! Współpraca narodu z Kościołem będzie tu najlepszym zabezpieczeniem przed możliwymi błędami. J. P.

Przegląd prasy...

Stronnictwa i konsolidacja narodu

Prasa poświęca wiele uwagi uchwałom Rady Naczelnej Stron. Narodowego. Dotyczyły one głównie sprawy konsolidacji narodu i sprawy żydowskiej. Omawiając je „Warsz. Dziennik Narodowy“ wzywa „członków Stronnictwa, aby w pracy swej nie ustawiali i nie tylko dążyli do uzyskiwania coraz większej przewagi nad przeciwnikami, ale przygotowywali się do „ujęcia losów kraju w swoje ręce i pokierowania nimi w duchu naszych zasad z poczuciem odpowiedzialności za byt Państwa, za jego dobro, za położenie jego ludności, aby oszczędzić jej klęsk, które dziś na nią spadają“.

Na to odpowiada „Gazeta Polska“:

„Czyż mamy rozumieć powyższe ujęcie w ten sposób, że za konsolidację uważa Stronictwo Narodowe objęcie władzy przez jego członków? Oczywiście, równe prawo mają wszystkie inne stronnictwa i grupy do potraktowania zagadnienia w ten sam sposób“.

Z uchwał Rady Naczelnej Stron. Narodowego niezadowolony jest nadto „Robotnik“, a także „Czas“ wysuwa wiele zastrzeżeń.

Przed ofensywą Stron. Narodowego

„Góńiec Warszawski“ o tej sprawie pisze:

„Z samego faktu wysunięcia na czoło sprawy konsolidacji politycznej wynika niedwuznacznie, że Stronictwo Narodowe ma zamiar porzucić metodę wyczekiwania i przejść w najbliższym czasie do szerszej działalności politycznej.“

W tym sensie uchwały rady naczelnej

Stronnictwa Narodowego uznać należy za ważne wydarzenie w naszym życiu politycznym. Nie ulega wątpliwości, że uchwały te staną się punktem wyjścia dla żywej dyskusji, w której miarodajni publicyści Stronnictwa Narodowego udzielą odpowiedzi przede wszystkim na dwa pytania:

1) Jaki konkretny program powinien stać się podstawą zespolenia politycznych sił narodu?

2) Jakiego rodzaju metody należy stosować przy realizacji tego celu?

Wyrazna odpowiedź na te pytania mogłaby w znakomity sposób przyczynić się do usunięcia szeregu nieporozumień i do właściwego postawienia sprawy konsolidacji politycznej narodu i opinii polskiej“.

„Walka klas“ i „solidaryzm społeczny“

„Młoda Myśl Ludowa“, miesięcznik dla „przodowników“ w ruchu „Wici“, zajmuje się ideą „solidaryzmu społecznego“, którą odnajduje w deklaracji p. płk. Koca.

„Solidaryzm społeczny — pisze — jest bardzo piękną ideą. Osobiście myślę, że jest to jedno z najpiękniejszych przykazania życia społecznego, jakie kiedykolwiek ludzkość posiadała. Powiedziałbym, że ta zasada wynika z tego boskiego przykazania, które mówi: „Miłuj bliźniego swego, jak siebie samego“. Czyż jest coś wznioślejszego? Praktyczne jej wypełnienie w życiu codziennym — rozwiązuje właściwie wszystko. Znikłyby „kryzys“ i wszystkie dzisiejsze niesprawiedliwości. Nastalaby — po prostu — nowa era: „Królestwo Boże na ziemi“.

Mówmy jednak bardziej praktycznym językiem. Mówmy o solidarności społecznej, której osiągnięcie leży w granicach możli-

wości sił ludzkich a nie „aniołów“. Zauważmy: przykazanie o solidarności społecznej najbliższe zawsze było i jest dziś — pragnieniem wszystkich krzywdzonych i upośledzonych; najbliższe było i jest pragnieniem tych, którzy wołają o sprawiedliwość, o równe rozłożenie ciężarów życia. Bo właśnie solidaryzm społeczny wyrównałby wszystkie nierówności, jakie brak tego solidaryzmu wytworzył.

Przykłady:

Jeśli są dziś głodni a obok chorujący z obżarstwa — to zgodnie z ideą solidaryzmu społecznego winno się tym ostatnim odjąć ich dostatków, a właściwie sami — ci w dostatku żyjący, powinni to uczynić, żeby obyło się bez „walki klas“ — jak tego chce p. Miedziński.

Jeśli jakiegoś pana, siedzącego na tysiącach hektarów gruntu, stać na polowanie w Afryce a obok z głodu zdycha biedota — to zgodnie z ideą solidaryzmu społecznego na tych morgach folwarcznych winno się dać możliwość życia nędzarzom.

Można by podobne przykłady wyliczać w nieskończoność. Co — już z tych wymienionych — wynika?

To, że idea solidaryzmu społecznego, jak najbardziej przemawia do przekonania szerokim masom ludowym, dotychczas pod każdym względem upośledzonym. Ale wynika również to, że ideą solidaryzmu społecznego — bez „walki klas“ — jak tego chce p. Miedziński — mogą zrealizować tylko warstwy posiadające“.

„Młoda Myśl Ludowa“ miałaby rację, gdyby jej uwagi miały znaczyć, że warunkiem prawdziwego solidaryzmu społecznego jest podniesienie gospodarcze i kulturalne warstw ludowych. Ale nie ma racji, jeśli sądzi, że do solidaryzmu prowadzi „walka klas“; owocem bowiem walki jest nie wspólne tylko nienawiść. „Solidaryzm“ i „walka“, to — sprzeczność.

Order Orła Białego dla Dmowskiego

P. Mackiewicz w „Słowie“ krytykuje uchwały Rady Naczelnej Stron. Narodowego, ale twierdzi, że ideologia R. Dmowskiego w Polsce zwycięża. Wstępnym warunkiem konsolidacji narodu — pisze — byłoby nadanie Dmowskiemu orderu Orła Białego... Przy tej sposobności „Słowo“ pisze o zachowaniu się Stron Narodowego podczas pogrzebu marsz. Piłsudskiego:

„postawa tego stronnictwa podczas pogrzebu była złem, które szkodzi nie tylko tej grupie politycznej, ale i całemu narodowi. Ale stronnictwo narodowe nie umarło. Przeciwnie powraca dzisiaj Polska do założeń ideowych Romana Dmowskiego. Tutaj ma rację Niedziałkowski, że deklaracja płk. Kowalewskiego jest zajęciem pozycji Romana Dmowskiego, jakkolwiek znowuż nie ma racji zapominając, że antysemityzm przed wojną, — jak to słusznie twierdzi Studnicki — osłabiał skoncentrowanie wysiłku na programie niepodległościowym, na toniast po wojnie załatwienie kwestii żydowskiej staje się koniecznością.“

Raz jeszcze powtórzę, że postawa decyzji w dniach pogrzebu była zła, nieszlachetna, nierycerska, niezgodna z charakterem narodu polskiego, który jest narodem rycerskim. Ale nie trzeba tych błędów chociażby w innej skali powtarzać. Dlaczego dotychczas nie dano urzędowego, państwowego wyrazu uznania niewątpliwych zasług Romana Dmowskiego?“

Nie sądzimy, by przy pomocy orderów można było przeprowadzić konsolidację narodu. Trzeba całkiem innych warunków.

KAR.

Front przeciwniemiecki na Węgrzech

Budapeszt, w kwietniu.

Od czasu ujawnienia znanych machinacji hitlerowskich na Węgrzech, które zmierzają do urzędzenia zamachu stanu pod cichym patronatem Berlina, w węgierskiej polityce wewnętrznej pojawiają się objawy tworzenia frontu przeciwniemieckiego. Wybitni politycy węgierscy podkreślają coraz częściej, że Węgry winny pamiętać o własnych interesach, zabiegać o własne sprawy i że muszą przeciwstawić się próbom, zmierzającym do tego, by polityka węgierska oddała się na obce usługi.

B. premier węgierski hr. Bethlen w czasie niedawnej dyskusji budżetowej w komisji parlamentu wystąpił z przemówieniem, w którym zajął się m. in. stosunkiem Węgier do Niemiec. Oświadczył, że przyjacielskie stosunki między Węgrami a Niemcami winny rozwijać się jedynie w ramach węgierskich potrzeb narodowych i że stanowczo należy wyproszyć sobie jakiekolwiek niezależność od obcego czynnika do wewnętrznych spraw węgierskich, pod osłoną ochrony mniejszości narodowej niemieckiej, czy pod jakimkolwiek innym pozorem.

Szczególnie ostro występuje przeciwko zbyt dużej opiece Niemiec nad Węgrami przywódca partii małorolnych, dr Eckhardt, który był jednym ze sprawców ujawnienia

przed kilkunastu tygodniami spisku hitlerowskiego, skierowanego przeciwko obecnemu ustrojowi Węgier. W Papa wygłosił on pełną złośliwej ironii mowę, w której za powiadał ostrą walkę owym radykalnym kierunkom, którym śnią się marzenia o dyktaturze, oraz ostrzegł rząd, by zaważać przeciwdziałał agitacji tych kół. Eckhardt przypomniał, że jego partia, jakkolwiek jest partią opozycyjną, miloży od 6 miesięcy, nie chcąc utrudniać pracy rządowi, i za powiedział, że jeżeli rząd nie przedsięwzięnie kroków przeciwko podziemnej robocie pewnych kół, uniemożliwiających m. in. potrzebne reformy, to opozycja skorzysta ze swego prawa krytyki.

Występując przeciwko kołom prawicowo-radykalnym przeciwstawił się zarazem Eckhardt próbom wywierania przez Niemcy wpływów na Węgry przez popieranie tych właśnie kół.

Przeciwko ingerencji Niemiec w wewnętrzne sprawy Węgier wystąpił również przedstawiciel partii chrześcijańsko-społecznej, ks. prałat Ernzt, b. minister, w mowie w Szohok. Nadto zaś przywódca liberalów, poseł Rassay, jest jednym z tych polityków, którzy od dawna walczą przeciwko zbyt ścisłemu współdziałaniu z Niemcami i wystę-

pował zdecydowanie m. in. przeciwko polityce filoniemieckiej premiera Goemboesa.

Cała zatem opinia publiczna jest zgodnie przeciwko Niemcom. Ale i w kołach popierających premiera Daranyi i jego rząd przejawiają się nastroje skierowane przeciwko Rzeszy, a to z powodu, że i te koła dostrzegają niebezpieczeństwa skrajnej agitacji czerpiącej wzory u hitlerowców. Partia rządowa spodziewa się, że nowo mianowany minister spraw wewnętrznych dr Széll zabierze się do złamania wpływów tych hitlerowskich kół prawicowych. M. in. domaga się ona od ministra spraw wewnętrznych, by zbadał źródła, z których różne skrajne ugrupowania polityczne i skrajne organizacje czerpią fundusze na agitację. Oczywiście kierownicy tej partii wiedzą, że fundusze owe płyną z Niemiec.

Do zwrotu opinii przeciw Berlinowi przyczyniły się ostatnio także wiadomości o przesładowaniu Kościoła w III Rzeszy i enc. „Mit brennender Sorge“.

Wszystkie to przejawy świadczą, że na Węgrzech budzi się coraz żywszy ruch przeciwko Niemcom, które uważały Węgry za wyłączną domenę swych wpływów i posługiwali się nimi jako torpeda w swych dążeniach ekspansywnych w Europie środkowej.

Migawki

Japonia i Polska

Bawił w tych dniach w Krakowie pan Yaki—Taki. Japończyk, jak łatwo poznać z brzmienia nazwiska... Rozmawiałem z nim w cztery oczy. Chciałem wiedzieć, co syn kraju kwitnącej wsi myśli o Polsce...

Na moje pytanie odpowiedział mi na przód „tajemniczym uśmiechem Wschodu...“ Tajemniczym, jak uśmiech Giocondy. Uśmiechem Wschodu, bo człowiek Wschodu nie może się nie śmiać — powiedział mi potem p. Yaki—Taki — gdy wędruje po Europie... Wreszcie rzekł:

— Macie wiele pięknych instytucyj i obyczajów, których bym wam zazdrościł, gdybym nie był Japończykiem...

— Jest pan zbyt tajemniczy...

Uśmiechnął się ponownie. Popatrzył się trochę złośliwie.

— A nie obrazi się pan?

— Niech się pan nie boi!

— Więc powiem: — dla normalnego funkcjonowania aparatu państwowego potrzeba wam koniecznie jednej instytucyj japońskiej: harakiri!

— Co pan opowiada! Mielibyśmy sobie brzychy rozprawać, jak wasi oficerowie w chwili klęski?

— Ale za to ludzie skompromitowani nie wracaliby z powrotem na dawne stanowiska!

Wzięłam Japończyka... Byłem obrzany. Harakiri jest nieetycznym zwyczajem. A nadto u nas w Polsce zastosowanie go miałoby jedną straszliwą niedogodność... Objęcie urzędu byłoby równoznaczne z odejściem w zaświaty. Bo się wszyscy pod rząd kompromitują lub ponoszą klęski.

BAYARD.

Ruch wydawniczy

KS. PIOTR STACH: Podróż naukowa księży do Ziemi Świętej — Lwów 1936, str. 494 (87 ilustracji i mapa).

We wrześniu 1935 r. zorganizował autor, profesor Uniw. lwowskiego, pielgrzymkę księży, mającą na celu zapoznać uczestników dokładnie z wszystkimi, bezcennymi dla chrześcijan pamiątkami Ziemi Świętej. Obok ks. prof. Stacha także ks. prof. Klawek reprezentował biblijstykę i ci dwaj uczeni stanowili jakby sztab naukowy wyprawy. Książka ks. Stacha jest przede wszystkim pamiętnikiem całej pielgrzymki, w której wzięło udział 54 księży, jednakowoż jest równocześnie popularnym przewodnikiem po miejscach uświęconych pobytom Chrystusa Pana i Jego Najśw. Matki. W wielu wypadkach autor referuje wyniki badań archeologicznych, przedstawia poglądy uczonych, nieraz różniące się dość mocno między sobą, zaznajamiając też przy sposobności z najwybitniejszymi badaczami, przede wszystkim z O. Lagrangem, któremu polscy księża złożyli „hołdowniczą“ wizytę.

To popularne przedstawienie zagadnień dzisiejszej biblijstykę stanowi wielką zaletę książki, miejscami może zbyt szczegółowo referującej kronikę pielgrzymki. Dużo ilustracji zbliża czytelnikowi ciekawy krajobraz i pamiątki Ziemi Świętej P. W.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTETÓW LUDOWYCH — Gebethner i Wolff. Nr. 258 Bol. Prus: Sieroca dola — str. 134. Nr. 259 F. Goetel: Pątnik Karapeta — Cyprian Czyż — str. 101

Z radością powitać trzeba odzyskanie zasłużonego „BUL-u“, bardzo pożytecznej biblioteczki arcydzieł, obliczonej przede wszystkim na popularyzację literatury pięknej. Przez dziesiątki lat zbiór ten pełnił poważną służbę kulturalną i dziś, po paru latach przerwy, podjął jej kontynuację.

Wygląd zewnętrzny tomików uległ pewnej modernizacji; szaro-niebieska okładka zastąpiła nową, skomponowaną przez T. Piotrowskiego, zastosowano też większą czcionkę i trochę inny układ — ale są to zmiany tylko na lepsze. Również ma dobro należyć zapisów krótkie wstępy, kreślące biografie i charakterystykę pisarza, zwłaszcza że ujęte są jasno i rzeczowo. Jednym słowem modernizacja Biblioteczki udała się w zupełności.

Ze jednak chce ona być dalszym ciągiem dawnej, świadczy o tym nie tylko format, ale głównie dobór autorów: Obok klasycznego dziś a wiecznie żywego Prusa, współczesny, potoczny narrator, autor „Kar-Chatu“ i „Z dnia na dzień“. Równocześnie ukazujące się dwa następne tomiki (Witkiewicza: Wspomnienia o Stanisławie Witkiewiczu i Zarembina-Szelburg; Szopka Adacha) dowodzą, że wiązanie przeszłości z teraźniejszością jest istotnym, bardzo chwalebny, zamiarem redakcji B. U. L.

F. B.

Kino „S W I T“ Kraków, Straszewskiego 18. (Dom Katolicki).

Program Nr. 18.

Od piątku, dnia 23 kwietnia 1937 r.

Program Nr. 18.

Humor! Śmiech! Zabawa! Wielka polska komedia ekscentryczna p. t.

30 KARATÓW SZCZĘŚCIA

W rolach głównych: **ADOLF DYMŚA, Jadzia Andrzejewska, J. Orwid, W. Grabowski** oraz wielki zespół znanych artystów komediowych. — Dla młodzieży dozwolony. Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9 wieczór. — W niedzielę od 3 po południu. Tylko 1 poranek z filmu „ROBERTIGLORIA“ w sobotę 24 bm. o g. 3 po poł. Ceny miejsc 50 gr. — 1 zł.

M. OSTRAWICKA.

„Europa, jaką jest“

Pod powyższym tytułem wydał John Gunther w Londynie z końcem roku 1936 książkę mającą zilustrować obecną rzeczywistość naszego kontynentu. Książka do-czekała się już tłumaczeń na kilka języków. Jest może trochę powierzchowną; nie mniej jednak ciekawą...

John Gunther jest od 11 lat europejskim korespondentem pisma „Daily News“ w Chicago. Zjeździł całą Europę; miał to szczęście, że zatrzymywał się zawsze tam, gdzie się coś działo. Był więc naocznym świadkiem przewrotu w Berlinie, Paryżu, rewolucji w Hiszpanii, walk domowych w Wiedniu.

Książka zaczyna się Hitlerem. Autor pisze dalej o Francji, Hiszpanii, Włoszech, Anglii, Polsce, Czechosłowacji, Bałkanie i kończy na Rosji Sowieckiej.

Na wstępie autor cytuje słowa Bertranda Russell, że nie byłoby rosyjskiej rewolucji, gdyby nie było Lenina, a rozwój Europy byłby inny, gdyby Bismark był umarł jako dziecko. Gunther podkreśla znaczenie spraw religijnych, narodowych ruchów i gospodarczych tendencji każdego z wymienionych państw, lecz główny nacisk kładzie na osobiste wpływy „wódzów“.

Nie jest to książka plotek i ploteczek. Autor w przedmowie oświadcza, że stara się nakreślić autentyczną historię tych „wódzów“, którzy chcieli opanować życie. Stara się wypuklić źródła ich potęgi tkwiące w nich samych i przyczynę ich wdarcia się do historii. Oto, jak ci „wódzowie“ wychodzą w książce Gunthera!

HITLER — BLUM — MUSSOLINI.

Adolf Hitler: niepojęty, niespokojny, skomplikowany, niezbadany; na tym polega jego siła, którą zwycięża i niebezpieczeństwo, którym grozi. Dla milionów Niemców jest on wzniosłą i godną uwielbienia postacią. Dla innych milionów Niemców — zrzecznym, śmiesznym szarlatanem, historykiem i demagogiem, który kłamie. Osobistym źródłem potęgi Hitlera w znaczeniu dodatnim jest jego fizyczna wytrzymałość, — i jego wiara, że wszystko może się zmienić (nawet jego taktyka), jego cel nigdy.

Leona Bluma nazywa autor wybitnym aktorem w światowej walce pomiędzy faszyzmem i demokracją. Blum według określenia Gunthera nie jest człowiekiem tłumem; w tym jest jego słabość, ale i siła tego wykształconego — powiada — indywidualisty.

Mussolini: namiętny, oszlifowany kowalek, który sam był kowalem swojego szczęścia. Od Nietzschego nauczył się nie nawiązywać tłumom; od Marksa zaś ten tłum kochać. Mussolini jest jedynym dyktatorem, który ma „zmysł“ dla życia rodzinnego... Z wyjątkiem Masaryka żaden mąż stanu nie jest tak obeznanym z nowoczesną literaturą, jak on. Sam dobrze pisze. Pomimo nadętości inteligencja Mussoliniego jest realną.

Anglia nie ma woda. Ta zagadkowa ziemia jest najpewniejszą monarchią świata, najsilniejszą oligarchią i równocześnie najswobodniejszą demokracją. Autor podkreśla gospodarczą siłę Anglii. Także wartość jej parlamentarizmu, którego tradycje i obyczaje są przedmiotem zazdrości całego świata. Siła konserwatystów polega na tym, że kaptują najlepsze „mózgi“ do swego grona. Baldwin to „skandynawski mi styk“, który szybciej odczuwa, niż myśli. Jest uczciwym; dlatego potrafi wywołać silne uczucie.

AUSTRIA — CZECHY — POLSKA.

Zagadnienie Austrii traktuje autor z humorem. W Austrii — jak powiedział Wiktor Adler — panuje „strenger Absolutismus, gemildert durch absolute Schlampererei“. Napięcie między marksistycznym Wiedniem i katolicką wsią było największym problemem austriackiej polityki, którą autor opisuje, kreśląc postacie austriackich polityków. Mieszkańców Wiednia określa jako ludzi doskonale cywilizowanych, którzy wypijają wielką ilość piwa i najlepsze na świecie kawy. Rozmawiają oni z jednakowym zapalem o ważnych kwestiach polityki, jak o Mozarcie i bity śmietanie.

Z sympatią wyraża się John Gunther o Czechosłowacji. Przytacza słowa, którymi

go przywitał pisarz Karel Czapek: „Czego pan u nas szuka? Nie mamy Hitlera, ani następcy tronu, nie mamy puczu, nie mamy rewolucji komunistycznej, ani pałacowych skandali“. Autor podkreśla, że Czechosłowacja wyróżnia się od ognistych Węgrów, ospałych mieszkańców Wiednia i historycznych Niemców Berlina. O Masaryku pisze, że ten syn robotnika wyrósł na jeden z najwspanialszych umysłów stulecia. Pacyfista, który utworzył i zorganizował le-giony, które przeszły Syberię do Oceanu Spokojnego. Niewzruszony demokrat, który poprzez atmosferę powszechnej nienawiści wierzy w moc i możliwość pojednania. Benesa nazywa „starannym wykonawcą“, którego podstawą powodzenia jest jego metoda.

Polska bez Piłsudskiego. Gunther twierdzi, że nacjonalizm jest najsilniejszą polityczno-gospodarczą siłą, czego dowodem jest Polska. Polskę zbudował nacjonalizm i Piłsudski. Autor pisze o wymarszu Kadrowki do Królestwa, podaje przebieg odrodzenia Polski, rozwodząc się szeroko nad działalnością Piłsudskiego. Kreśli przede wszystkim jego duchowy profil. A więc, że „Dziadek“ wszystkim ze swojego otoczenia mówił „ty“, że „dyktator“ był przebiegły; ale i gwałtowny, skłonny do wybuchów. Socjalizm swój — pisze autor — zostawił Piłsudski w czasie wojny. Potem był militarystą i stworzył polską armię. Becka i Prystora doprowadził do rozstroju nerwów tym, że im nie mówił, co mają robić. Lecz wszystkie te swawole przewyższała jego uczciwość, i to, że był patriotą. Becka określa autor jako eleganckiego, skomplikowanego człowieka, jednego z najmniej lubianych zagranicznego ministra Europy. Paderewski jego zdaniem ma wartość dla Polski tym, że jego życie było „niepolityczne“... Nacjonalizm polski — pisze Gunther — jest gorący, jak maziarski.

Oto garść spostrzeżeń angielskiego dziennikarza o „Europie, jaką jest“. Czy naprawdę Europa taką jest, jaką ją widzi autor?

Drugie nawracanie Zachodu

Poważny problem poruszył ostatnio w wykładzie swoim dr L. Haensel w serii odczytów wiedeńskiej Akcji Katolickiej objętych ogólnym tytułem „Kościół przy pracy“ — Problemem tym jest sytuacja chrześcijaństwa wobec nurtujących Zarząd prawidło-logicznych. Ten etap odwracania się Zachodu od Chrystusa, który rozpoczął humanizm przerodzony w 19 wieku w materializm i relatywizm, właściwie został zakończony, powstają atoli nowe niebezpieczeństwa. Tamte występujące przeciw chrześcijaństwu kierunki czerpały jeszcze bądź co bądź obficie ze źródeł chrześcijaństwa, opierały się na etyce chrześcijańskiej. Atoli zrodzona przeciw nim reakcja częściowo tylko — przede wszystkim we Francji i Anglii — odnalazła drogi do chrześcijaństwa, głównie jednak, zwracając się przeciw zdegenerowanemu „chrześcijaństwu świeckiemu“ w formie t. zw. „kultury obywatelskiej“ stanęła w obozie z gruntu wrogim chrześcijaństwu.

Pionierem tej drugiej postaci reakcji był Nietzsche, który zamiast sekularyzacji chrześcijaństwa głosił całkowitą od niego emancypację. Emancypację cielesności, którą głosił Nietzsche, a jeszcze bardziej Stefan George, wyparła emancypacja germanizmu (Richard Wagner) i dzisiejszy stoicyzm Marcina Heideggera i filozofii egzystencjalnej. Ze zaś wszelkie idee — a fałszywe przede wszystkim — dość mają siły, aby się rozszerzać, stoimy obecnie wobec faktu już nie pojedynczych ale masowych objawów bezbożności, wobec planowej akcji bezbożnic-twa, wobec walki z religią wciąż przybierają-cych na rozmiarach.

Jak się w obliczu tych zjawisk zachowują chrześcijanie? Ograniczają się oni w większości wypadków do obrony swych pozycji, ale i przy tym brak im niejednokrotnie pełni świadomości. Zachód trzeba ponownie nawracać. Ruch wrogi chrześcijaństwu i antyklerykalizm nie dosięgły jeszcze szczytu i liczyć się trzeba z dalszym odchrześcijaniem życia, już dziś sięgającym z miast

Radio

CO SIĘ DZIEJE NA WYSTAWIE RADIOWEJ.

10.000 osób zwiedziło aplikatorem i studia P. Radia zainstalowane na Wystawie Radiowej, oraz stoiska firm reprezentujących dorobek radiotechniki. Liczne premie i udziały w konkursach skłaniają do tego, by kilkakrotnie powracać na wystawę, celem zwiększenia szans wygranej, względnie zyskania więcej premii. Program P. Radia, który nadany będzie z wystawy w przedostatni dzień jej trwania w czwartek 29. IV. przedstawia się następująco: o godz. 12.40 — Audycja dla dzieci wiejskich w opracowaniu p. Toli Rettigerowej. O godz. 15.15 — Speakerzy nadadzą muzykę z płyt. O godz. 16.05 — Redaktor „Wróbił na dachu“ Antoni Wasilewski opowie: „Co mówią o radiu“. O godz. 17.30 — Pokaz mód. O godz. 18.20 — Krakowski Tow. Śpiewacze „Echo“ pod kier. dyr. Walek Walewskiego wykona polskie pieśni obchodne. O godz. 19.00 — Turniej szermierczy.

AUDYCJA JAPONSKA W RADIO.

Z okazji święta narodowego Japonii P. Radio organizuje 29 bm. o godz. 17.30 okolicznościową audycję, która rozpocznie Hymn polski i japoński. Następnie wygłosi przemówienie poseł pełnomocny Japonii minister Ito. W części koncertowej — muzyka japońska. Pieśni — wykona chór Związku Młodzieży z Dalekiego Wschodu. Poza tym oprócz dwóch utworów z płyt orkiestra P. Radia odegra oryginalny utwór japoński pt. „Etenraku“ skomponowany przez Hidemaro Konoye.

—ooo—

Programy stacji radiowych PIĄTEK 30 KWIECIA 1937.

Warszawa i program ogólnopolski g. 6.30 „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.38 Gimnastyka; 6.50 Muzyka poranna z płyt; 7.15 Dziennik poranny; 7.25 Programy lokalne; 8.00 Audycja dla szkół; 11.30 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.08 Koncert południowy; 12.40 Dziennik południowy; 12.50 Pogadanka pod tytuł: „Walka z muchami“, wygl. dr. Maria Sobolewska; 15.00 Wiadomości gospodarcze; 15.15 Koncert z płyt; 15.55 Jak spędzić święto? 16.00 Film, piastka, architektura; 16.10 Pogadanka społeczna; 16.15 Rozmowa z chórami ks. kapelana Rekas; 16.30 Pół godziny walców; 17.00 Licea handlowa, odczyt; 17.15 „Z naszych wspomnień muzycznych“ (koncert); 17.50 Encyklopedia mówiona, w oprac. Stan. Broniewskiego; 18.00 Pogadanka aktualna; 18.10 Poradnik sportowy; 18.20 Koncert z płyt; 18.45 Program na jutro; 18.50 „Jak Antek Skowron budował młyn“ pogadanka; 19.00 „Pierwsze kroki Adasia“; 19.20 „Z pieśnią po kraju“; 19.45 fragment operowy; 20.00 IX pogadanka „O instrumentach orkiestry symfonicznej“; 20.15 Koncert symfoniczny; 22.30 „As pik“ — skecz; 22.45 Muzyka taneczna z płyt; 23.05 Patrz programy lokalne Warszawy II i I, Lwowa.

Kraków, godz. 7.25 kilka informacji; 7.30 Płyty; 13.00 Pieśni majowe z Wieży Mariackiej; 14.00 Wiadomości gospodarcze; 14.05 Koncert żywych; 15.15 Koncert z płyt; 15.50 „Nasi prelegenci“; 18.16 Poradnik sportowy; 18.20 Koncert zespołu smyczkowego; 18.45 Program na dzień następnym; 22.45 Muzyka taneczna z płyt.

Lwów, godz. 7.25 Program na dzień dzisiejszy; 7.30 Parę informacji; 7.35 Muzyka poranna z płyt; 14.30 Koncert żywych; 15.15 Muzyka lekka z płyt; 15.30 Lwowskie wiadomości bieżące; — 15.35 Młod. lwow. przed mikrofonem; 15.55 Informator turystyczny; 16.00 Program na dzień następnym; 16.05 Muzyka lekka z płyt; 18.15 Poradnik sportowy; 18.20 Kartki z podróży po Francji; 18.30 Muzyka lekka z płyt; 18.40 Polscy karykaturzyści, pogadanka; 22.45 Muzyka taneczna z płyt; 23.00 Muzyka rozrywkowa.

Katowice, godz. 6.00 Sygnał czasu i pieśń; 6.05 Muzyka poranna z płyt; 7.25 Wiadomości bieżące; 7.30 Koncert z płyt; 13.00 Koncert żywych; 13.15 Muzyka z płyt; 13.58 Wiadomości giełdowe; 15.15 Organy Wurlitzera, płyty; 15.35 Chwilka społeczna; 15.40 Lekcja języka polskiego; 15.55 Muzyka z płyt; 18.15 Poradnik sportowy; 18.20 Jak spędzić święto; 18.25 Arie operowe; 18.45 Program na dzień następnym; 18.50 „Młodzież polska na Śląsku Opolskim“, pogadanka; 22.45 Koncert z płyt.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za maj

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem, aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać na Nr. konta P.K.O. 415-730

do wsi. Oczywiście zarówno przeciw bolszewizmowi, jak i narodowemu socjalizmowi zrodzą się — i już poczynają się rodzić — różne formy reakcji, liczyć jednak na nie, a tym bardziej przeceniać ich wartości, nie można.

Zbiorowe układy pracy

Jedną z wielkich zdobyczy świata pracy stanowią t. zw. umowy zbiorowe przedstawieli pracowników z przedstawicielami przedsiębiorców w sprawie warunków pracy, praw i obowiązków obydwu stron. Umowy zbiorowe stanowią wielki postęp w stosunku do umów indywidualnych; dają bowiem robotnikom możliwość zdobycia sprawiedliwych warunków, a poza tym są wyrazem postępu w stosunkach społecznych, przyczyniając się do ich stabilizacji. Od dziesiątek lat umowy zbiorowe były sztandarowym basmem ruchu katolicko-społecznego.

Instytucja umów zbiorowych istnieje już w wielu krajach, a m. in. w takich państwach, jak Anglia, Francja, Austria, Belgia, Holandia. Z dniem 1 czerwca br. wejdzie również w życie, w Polsce ustawa o układach zbiorowych pracy z mocą obowiązującą na całym obszarze państwa.

Dotychczas poza terenem byłego zaboru niemieckiego, a na całym terenie państwa, poza dwoma zawodami: służby folwarcznej i dozorców domowych, umowy zbiorowe zawierane były na podstawie zwyczajowej. Brak podstawy prawnej dla tej instytucji stanowił jej słabą stronę. Wprawdzie Kodeks ustalił, że umowa obowiązuje tylko tych, którzy ją zawarli. W ten sposób pracodawca występujący z organizacji, która podpisał umowę, automatycznie został z niej zwolniony, robotnik zaś nie należący do związku zawodowego, nie był tą umową objęty. W tych warunkach układy zbiorowe nie mogły spełniać swego zadania, a przestrzeżenie ich uzależnione było jedynie od przężności i siły organizacyjnej związków zawodowych.

Te wszystkie braki usuwa ustawa o układach zbiorowych pracy mająca wejść w życie, jak to wyżej zaznaczyliśmy, z dniem 1 czerwca br. W myśl tej ustawy układ zbiorowy rozciąga się z jednej strony na wszystkich zrzeszonych i niezrzeszonych pracowników zatrudnionych w zakładach pracy ob-

jętych układem, z drugiej zaś pracodawców, nawet gdyby wystąpili z organizacji, która umowę podpisała. W razie potrzeby układ zbiorowy może mieć nadaną moc powszechnie obowiązującą dla danej gałęzi przemysłu, co leży w interesie obydwu stron zainteresowanych, gdyż powściąga nieuczciwą konkurencję przez ujednolicenie warunków pracy w danej gałęzi.

Ustawa o układach zbiorowych nadto po stanowiła utrzymanie w mocy umów indywidualnych, o ile zawierają korzystniejsze warunki dla pracownika niż układ zbioro-

wy, natomiast wszystkie umowy indywidualne mniej korzystne tracą swoją moc z dniem wejścia w życie układu zbiorowego. Ustawa określa dalej terminy ważności i wygaśnięcia układów, normuje różne kwestie natury przejściowej.

Ustawa powyższa powinna przyczynić się do stabilizacji naszych stosunków społeczno-gospodarczych podminowanych dziś ostrymi zatargami i strajkami. Jest ona korzystnym wydarzeniem tak dla pracowników, jak i pracodawców.

K. Tur.

Doniosłe postulaty miast polskich

W drugim dniu nadzwyczajnego zjazdu Związku Miast Polskich toczyły się obrady w komisjach. Na komisji gospodarczej przedstawiciele miast polskich wypowiedzieli się za koniecznością większego zwrócenia uwagi przez władze państwowe na zagadnienie miast od wieków upośledzonych w Polsce, umożliwienie im wyjścia z bezwładu gospodarczego przez zwiększenie źródeł dochodowych, udostępnienie nisko oprocentowanego kredytu inwestycyjnego i wyposażeń w odpowiednie środki prawne i finansowe,

umożliwiający wpływ na pobudzenie życia gospodarczego. Dalej domagano się reformy podatkowej i związania Komunalnych Kas Oszczędnościowych z organizacjami samorządowymi.

Na komisji finansowej wysunięto tu żądanie rozszerzenia na całe państwo prawa poboru przez miasta dodatków do państwowego podatku dochodowego, przywrócenia miastom

wydzielonym prawa pobierania specjalnych opłat drogowych i in.

Dalej komisja domaga się dania miastom prawa poboru podatku od placów, przekazania prawa egzekucji z tytułu samoistnych podatków, zaniechania ingerencji władz nadzorczych w sprawę wysokości opłat za korzystanie z urządzeń i przedsiębiorstw miejskich, wreszcie zwolnienia miast od obowiązku dostarczania mieszkań nauczycielom szkół powszechnych i t. p.

Na komisji administracyjnej domagano się uniezależnienia organów samorządowych od władz administracyjnych. Zwłaszcza obsadzania nominatami prezydentur wielkich miast i zastępowanie rad miejskich organami z nominacji.

Ostra scysja nastąpiła przy tym między adw. Kowalskim, krytykującym gospodarkę Warszawy, a prezyd. Starzyńskim, na skutek czego poseł Gdula zgłosił rezolucję potępiającą wystąpienie adw. Kowalskiego.

Na wszystkich trzech komisjach zgłoszono wnioski o usunięcie żydów z władz miejskich i pozbawienie ich praw wyborczych do samorządów.

W godzinach popołudniowych odbyło się drugie posiedzenie plenarne. Przyjęto tezy wszystkich trzech komisji, m. in. przyjęto wniosek o przywrócenie władz miejskich z wyboru miastom: Warszawie, Poznaniu i Łodzi. — Bez dyskusji i sprzeciwów przyjęto wniosek o wyrażenie uznania zarządowi Związku, po czym uchwalono zmiany statutu Związku Miast.

Najważniejszą z tych zmian głosi, że od-tąd delegatami miast na zebranie ogólne Związku Miast będą z urzędu prezydenci i burmistrzowie, lub ich zastępcy bez względu na to, czy pochodzą z wyborów, czy z nominacji. Poza tym zdecydowano, że do rady naczelnej również bez względu na sposób powołania należą prezydenci miast: Warszawy, Łodzi, Lwowa, Poznania, Krakowa; Wilna i Katowic, do czego dodano jeszcze Gdynię.

Na tym zakończono obrady Związku Miast.

Ceny giełdowe zboża

Na giełdzie zbożowej i towarowej w Krakowie notowano we środę 26 kwietnia b. r. następujące ceny:

ZBOŻA.	
Pszonica 80 proc. ziarn. szklist.	30.25—30.50
Pszonica dworska czerw. stand.	30.00—30.25
Pszonica dworska biała stand.	29.50—29.75
Pszonica targowa stand.	29.00—29.25
Zyto dworskie stand.	24.75—25.00
Zyto targowe stand.	24.25—24.75
Owies dworski stand. niezadeszcz.	23.00—23.50
Owies dworski stand. lekko zadeszcz.	22.75—23.25
Owies targowy stand. lekko zadeszcz.	22.25—22.75
Jęczmień dworski stand.	23.25—24.25
Jęczmień targowy	21.75—22.25
Kukurudza kraj.	24.00—24.25
Kukurudza koński ząb afrykański	31.00—35.00

ARTYKUŁY PASTEWNE.

Śrut rzepakowy ekstrah. 85-96 proc.	17.00—17.50
Soja śrut około 44-45 proc.	26.00—27.00
Siano słodkie	6.00—7.00
Siano średnie	5.00—5.50
Siano kwaśne	4.00—4.50
Potraw	4.00—5.00
Koniczyna pastewna	8.00—9.00
Słoma długa	3.50—4.00
Ziemniaki stołowe	4.75—5.00
Otręby żytnie stand.	12.75—13.25
Otręby pszenne standartowe średnie	12.00—12.50

PRZETWORZY MŁYNSKIE.

Mąka pszenna nowe standardy:	
Mąka psz. gat. I wym. 0-65 proc.	44.50
Mąka psz. gat. II wym. 65-70 proc.	25.50—26.50
Mąka pszenna razowa 0-95 proc	34.00—34.50
Mąka pszenna pastewna	15.25—16.00
Stare standardy.	
Mąka psz. gat. I wyciąg 0-20 proc.	48.50—49.50
Mąka psz. g. IA st. wym. 0-45 proc.	46.50—47.00
Mąka psz. g. ID st. wym. 0-65 proc.	44.50
Mąka pastewna	15.25—16.00
Mąka razowa 0-95 proc.	34.00—34.50

Mąka żytnia okręgu Krakowskiego.	
Nowe standardy.	
Mąka żytnia gat. I wym. 0.70 proc.	34.25—34.50
Mąka razowa 0-95 proc.	28.50—29.00

Mąka żytnia okręgu Poznańskiego.	
Stare standardy.	
Mąka żytnia gat. I wym. 0-70 proc.	34.75
Perłówka 0-0000	48.00—49.00
Pecak fabryczny z workiem	34.00—34.50
Pecak chłopski bez worka	31.50—32.00
Siekanka jęczm. fabr. z workiem	34.50
Siekanka jęczm. chłopska bez worka	31.50—32.00
Kasza jaglana fabryczna	41.00—42.00
Kasza jaglana chłopska	35.00—36.00
Kasza tatarska cała	52.00—55.00
Kasza tatarska lamana	50.00—53.00
Tendencja spokojna podaż i dowozy lokalne małe.	

Z kraju i ze świata

Z miłości mściwość

Sąd Okr. w Kielcach rozpatrywał sprawę Br. Kozery, oskarżonego o fałszywe oskarżenie Heleny Zapast, nauczycielki szkoły powszechnej w Chęcinach. Oskarżony spotkał się z Zapastówną w Mostach, gdzie była swego czasu kierowniczką szkoły i zaczął ją prześladować swoją miłością. Ponieważ Zapastówna kategorycznie odrzuciła jego oświadczenia, Kozera z zemsty przy pomocy upominków nakłonił dzieci szkolne do złożenia na nauczycielkę w policji zameldowania o bicie ich rzekomo za to, że nie przyniosła jej podarunków. Cała sprawa oparła się o ministerstwo, które wysłało specjalną komisję celem sprawdzenia stawianych nauczycielce zarzutów. Komisja wykazała absolutną bezpodstawność tych zarzutów i skierowała sprawę przeciwko oskarżycielowi do prokuratora. Sąd Okr. po przesłuchaniu świadków skazał Kozera na 8 miesięcy bezwzględnej aresztu.

Wyrok na szajkę przemytników w Gdyni

Sąd Okr. w Gdyni wydał wyrok w największym z dotychczasowych procesów dewizowych w Gdyni, przeciw 7 członkom szajki przemytniczej, która trudniła się przemytem walut przez granicę polsko-gdańską oraz uprawiała nielegalny handel walutami. Skazani zostali: Chł Majer Urbach na cztery lata więzienia, 100 tys. zł. grzywny i 5 lat utraty praw obywatelskich i honorowych, Gerson Martenfeld — na 2 lata i 6 mies. więzienia oraz 30 tys. zł. grzywny, Chaja Martenfeld — na 1 rok i 6 miesięcy więzienia i 20 tys. zł. grzywny, Nusyn Gutglas — na 1 rok i 6 mies. więzienia i 5 tys. zł. grzywny, Jakub Lerner — na 6 miesięcy więzienia i 500 zł. grzywny.

SP. MICHAŁ DRZYMAŁA (o którego zgonie wczoraj donosiliśmy) otrzymał po śmierci odznaczenie „Polonia Restituta“. Trumnę ze zwłokami udekoruje naczelnik urzędu wojewódzkiego w dniu pogrzebu.

ŚMIERĆ 70-LETNIEGO GOSPODARZA W PŁOMIENIACH. W domu Fr. Gila we wsi Jezowa Wola, pow. radomskiego z nieustalonej przyczyny wybuchł pożar, który strawił dom mieszkalny, stojący zdala od wsi. W płomieniach znalazł śmierć 70-letni właściciel domu, mieszkający samotnie.

PIERWSZA ROCZNICA PRZYŁĄCZENIA ABISYNII DO WŁOCH. W czasie przeglądu wojskowego, który odbędzie się w d. 9 maja w Rzymie w pierwszą rocznicę przyłączenia Abisynii, przedefiluje 40 tys. żołnierzy włoskich i kolonialnych. Specjalne pociągi zwożą na uroczystość tę do Rzymu z całych Włoch prezydentów miast, wójtów wsi oraz 20 tys. robotników, należących do różnych organizacji. Wszystkie pokoje w hotelach rzymskich są już na ten dzień zamówione, a liczni mieszkańcy miasta oddali swe mieszkania do dyspozycji przyjezdnych.

TRAGICZNY WYPADEK W CZASIE POGRZEBU. We wsi Coropi w pobliżu Aten zawałiła się podłoga w domu, w którym odbywała się uroczystość pogrzebowa. Uczestnicy uroczystości wpadli wraz z trumną do piwnicy. Około 30 ciężko rannych, przeważnie kobiet, przewieziono do Aten.

POSADZONY O ZAMORDOWANIE 27 OSÓB. Policja budysepzteńska prowadzi do chodzenie przeciwko niejakiemu St. Szunogowi, właścicielowi większego gospodarstwa wiejskiego, który prowadził bardzo dziwny tryb życia. Szunog jest oskarżony o zamordowanie 27 osób. Dotychczas udowodniono mu mordstwo 15 ofiar.

BERLIN POSIADA 4.250.891 MIESZKAŃCÓW. W ciągu r. 1936 ludność Berlina wzrosła z 4.220.784 do 4.250.891 (nieco więcej niż 30.000). W r. 1935 zwzżka wyniosła zaledwie 6.287, a w latach poprzednich notowano lekki spadek.

KONGRES SYJONISTYCZNY ODBĘDZIE SIĘ W SZWAJCARII. Komisja organizacyjna A. C. zdecydowała, że XX. Kongres Syjonistyczny rozpocznie swe obrady 3 sierpnia br. Kongres obradować będzie w Szwajcarii. Decyzję co do miejscowości, w której Kongres ma się odbywać postanowiono przekazać Egzekutywie.

Nie znosimy kurzu, tłoku w podróży? — podróżujmy Lotem

liskowe zostały przerwane z powodu robót rolnych i wznowione zostaną w jesieni b. r. Wszystkie wykopane urny i przedmioty, po spakowaniu przesłane zostaną do Muzeum Wielkopolskiego w Poznaniu.

Czego oczy nie widzą, o to serce nie boli.
Słowy wlos na skroni sprawdza mysl o starosci, ry-
chlym upadku sil nie tylko u siebie, lecz takze u bliskich.
Usuwajac te znaki przydrozne, wskazujace na niedaleki
koniec naszej wiodowki przez rodosc zycia, przedstamy
ja i sugerujemy siebie i drugim, ze jestomy mlodzi,
silni jeszcze i pełni werwy. Przez utrzymywanie pozorow
miodosci przez dluzszy czas, sila sugerujac niejako te
miodosci i radosc uzyskujemy naprawde i na stale.
Saszpon Heine Stepieniewicza, to doskonaly srodek
usuwejacy sliwne wlosow przez mycie tylko. Donabycia

W DROGERII im. Św. TERESY
KONC. **STEFAN HYL**
Kraków, Wiślna 6. Tel. 138-09.

Przedruk wzbroniony.

Ustalenie cen kawy i herbaty

W związku z uchwałą Komisji Kontroli Cen, Zrzeszenie Importerów Kawy i Herbaty donosi o następującej:

Cena detaliczna na kawę Rio 7, lub Victoria 7 została ustalona na zł. 6.10 za kg. Cena detaliczna na „mieszankę popularną“ herbaty została ustalona na zł. 16 za kg. — Wymienione maksymalne ceny obowiązują w detalu od dn. 1 maja b. r. w całym kraju.

W celu umożliwienia detalistom importerzy są zobowiązani zorganizować podaż w ten sposób, aby każdy odbiorca był dostatecznie zaopatrzony w powyższe gatunki. Detaliści, uchylający się od prowadzenia określonych powyżej typów kawy i herbaty, nie będą zaopatrzeni w inne gatunki. Ceny obecne na inne gatunki tych towarów nie mogą być podnoszone.

SYTUACJA GÓRNICZWA WĘGLOWEGO W MARCU.

Według danych prowizorycznych, wydobycie węgla kamiennego w marcu rb. wyniosło 2.748 tys. ton wobec 2.861 tys. ton w lutym rb. i 2.147 tys. ton w marcu roku ub. Tym samym było ono nieco mniejsze niż w lutym, przewyższało natomiast o 28 proc. wydobycie w analogicznym miesiącu roku ubiegłego.

Księgarnia Krakowska — Kraków, ul. św. Krzyża 13.

poszukuje

Fischer X. Bkp., Kazania 5 tomów
Gaume J. X., Przewodnik dla spowiedników
Kłos J. X., Kazania katechizmowe tom 3.

Przedwstępny okres koronacyjny w Londynie już rozpoczęty

Okres przedwstępny uroczystości koronacyjnych rozpoczął się we wtorek, z chwilą, gdy król Jerzy VI, królowa Elżbieta wraz z księżniczkami i królową Marią udali się łodzią motorową admiralicji z przystani przy moście westmisterskim, historycznym szlakiem Tamizy do Greenwich, by dokonać otwarcia narodowego muzeum morskigo. Drugim aktem dowodzącym, że Londyn wszedł oficjalnie w przedwstępny okres koronacyjny było uroczyste śniadanie w pałacu św. Jakuba, pod przewodnictwem brata króla, księcia Gloucester, dla uczczenia ukazania się na półkach księgarskich oficjalnego programu uroczystości koronacyjnych. Program ten sprzedawany będzie począwszy od środy nie tylko w księgarniach, ale i za pośrednictwem organizacji skautowskich. Dochód ze sprzedaży pójdzie na fundusz jubileuszowy pamięci króla Jerzego V.

Jak wynika z programu uroczysta procesja koronacyjna wyruszy 12 maja z pałacu Buckinghamskiego o godz. 10.30. O godz. 11 spodziewane jest przybycie króla i królowej do opactwa Westmisterskiego. Po przybyciu zacznie się przybijanie króla w szaty koronacyjne, a prawdopodobnie o 11.30 rozpocznie się uroczyste nabożeństwo

koronacyjne, celebrowane przez arcybiskupa Canterbury, który dokona koronacji króla i królowej. Akt koronacji wraz z nabożeństwem trwać będzie dwie godziny. Spodziewane jest, że o godz. 2.15 wyruszy z opactwa orszak królewski po dokonanej koronacji. Orszak przejdzie ulicami Londynu, o 3 spodziewany jest na Picadilly Circus, a o 4 dotrze spowrotem do pałacu Buckingham. Izba Gmin odroczy się z racji uroczystości koronacyjnych 6 maja i zbieże się ponownie dopiero po Zielonych Świątach, tj. 24 maja.

Prześladowanie prasy katolickiej w Gdańsku

Prasa katolicka w Gdańsku, podobnie jak i w całym Niemczech jest z całą bezwzględnością prześladowana. „Danziger Volkszeitung“, wydawany od szeregu lat przez katolików niemieckich trzy razy tygodniowo, został zawieszony jeszcze w r. 1931 na pół roku. Po tym okresie zaczął wychodzić codziennie. W dniu 25 marca r. b. znów zamknięto go na okres sześciu miesięcy z powodu „niebezpieczeństwa dla interesu państwa“. Wówczas katolicy gdańscy zaczęli wydawać „Das kleine Blatt“. Dopatrując się w tym przekroczeniu zakazu o zamknięciu pisma, władze gdańskie postawiły w stan oskarżenia ks. Stachnicka, prezesa partii centrowej w Gdańsku. Sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia za „nielegalne“ wydawnictwo.

Światowy kongres bezbożników w roku bieżącym

Sprawa zwołania nowego kongresu światowego bezbożników sowieckich i organizacji wolnomysłcielskich, socjalistycznych i liberalnych, które połączyły się w Pradze ub. r. w jedną Unię, była przedmiotem poważnych rozważań w Moskwie. Uznano tam za wskazane, by tegoroczny kongres nie miał charakteru politycznego, zaniechano przeto projektu zwoływania go do Moskwy. Wysłano projekty, by odbył się on w Holandii albo w Szwajcarii, lub w Ameryce, ostateczną jednak decyzję odroczone na czas nieokreślony, aby nie wywołać możliwości utrudnień w razie przedwczesnego ujawnienia miejsca kongresu.

Fale przyniosły na Sycylię figurę Matki Boskiej

Na wybrzeżu zatoki Oristano na Sycylii pewien rybak znalazł niedawno przyniesiony przez fale uszkodzony i częściowo ogniem osmalony posąg Najświętszej Marii Panny. Posąg ten, jak stwierdziły doraźne badania, jest zabawką sztuki hiszpańskiej z XVI wieku i został prawdopodobnie wrzucony do morza przez czerwonych świętokradców hiszpańskich po złupieniu jakiegoś kościoła. Posąg przeniesiono procesjonalnie do kościoła parafialnego S. Vero Milis, gdzie stał się przedmiotem szczególnego nabożeństwa miejscowej ludności.

Sport

Szermiercze mistrzostwa Krakowa

W ramach szermierczych mistrzostw Krakowa rozegrano dotychczas spotkania we florecie, które wyłoniły mistrza w tej broni. Pierwsze miejsce zajął bez porażki dr J. Wodniecki, drugie Jarosz J. AZS i trzecie Sołtan St. AZS. Zawody odbywają się w sali Starego Teatru podczas Wielkiej Wystawy Radiowej i są organizowane z inicjatywy Polskiego Radia, przez sekcję szerm. W. K. S. w Krakowie. W czwartek i piątek rozegrane zostaną spotkania w szpadzie i szabli, w oba dni o godz. 19. W dniach tych zastosowany będzie do sędziowania elektryczny aparat rejestrujący trafienia. Zwycięzca w szabli tego turnieju otrzymuje srebrny puchar przechodni dyr. Rozgłośni Krakowskiej, Bronisława Winiarza.

POLSKA WALCZY Z FRANCJĄ NA MISTRZOSTWACH EUROPY W KOSZYKÓWCE.

W Rydze odbyło się losowanie mistrzostw Europy w koszykówce (3 do 7 maja w Rydze), które dało wyniki następujące: w pierwszych rozgrywkach Polska—Francja, Włochy—Egipt, Estonia—Litwa, i Lotwa—Węgry. Czechosłowacja spotka się dopiero ze zwycięzcą meczu Włochy—Egipt.

ANGIELSKI TRENER DLA POLSKICH PIŁKARZY.

Zarząd PZPN na ostatnim posiedzeniu uchwalił zaangażować trenera angielskiego Alexa Jamesa na okres letni, od 1 lipca do października br.

OSTATECZNY SKŁAD FRANCJI NA MECZ Z POLSKĄ.

Francuski Związek Tenisowy wyznaczył na mecz tenisowy z Polską (Warszawa od 1 do 3 maja) panią Henrotin oraz pp. Jamain i Petra.

W jednym z pułków wileńskich odbywa służbę wojskową rekrut murzyn Delong, pochodzący z Wysp Kanaryjskich, który przebiegł w butach wojskowych 100 mtr. w czasie 12 sek. i skoczył w dal 6 m. co wywołało zrozumiałe zainteresowanie w wileńskich kołach sportowych.

Zawieszenie wykładów na wyższych uczelniach w stolicy

We wtorek znów doszło do poważniejszych awantur na dwu wyższych uczelniach warszawskich, w Szkole Głównej Handlowej i Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Do zebranych studentów przemówił rektor S. G. G. W. prof. Jan Miklaszewski. Nawoływanie jego do spokoju nie odniosło jednak skutku. Studenci rzucili w hallu świecę dymną i wyszli z gmachu. Demonstranci pomaszzerowali przed gmach ministerstwa oświaty, przedefilowali w spokoju przed gmachem i rozeszli się do domów. Wykłady na S. G. G. W. są przerwane.

Zajęcia na S. G. H. miały charakter poważniejszy. Studenci urządzili w auli głównej wiec. Rzucono 3 świece dymne, a rektora, który chciał uspokoić słuchaczy, przywitano kocią muzyką.

Studenci wylegli z hallu, rzucili tam również parę świec dymnych, potłukli gablotki, powybijali szyby w sekretariacie i rzucili jego wnętrzu zgnitymi jajami. Poturbowano też i obrzucono jajami paru studentów-żydów. Wykłady na S. G. H. również zostały przerwane.

—0-0-0—

Kronika przemyska

OKRĘGOWY ZJAZD DELEGATÓW L. M. i K. odbył się w Przemyślu w dniach 24 i 25 bm. W zjeździe wzięli udział prezes i delegaci 5 Kół obwodowych i 98 oddziałów Ligi Morskiej i Kolonialnej okręgu jarosławskiego z 14 powiatów, wchodzących w skład organizacyjny tegoż okręgu. Zebrania plenarne, mające na celu propagandę spraw morskich i kolonialnych wśród najszerzych warstw społeczeństwa, odbywały się w salach Kasyna oficerskiego. Otwarcia zjazdu dokonał prezes Okręgu, dowódca Korpusu nr. X p. gen. W. Wierczkiewicz. W dniu 24 odbył się w wielkiej sali kasyna „Wieczór Pieśni Morskich“ urządzony staraniem Tow. Muzycznego w Przemyślu, pod batutą p. prof. Jurczyńskiego, zaś w dniu 25 uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym obrz. łac. Miasto było zdobione flagami i nalepkami.

OBWOZIL ZWŁOKI W DOROŻCE. One gdaj zmarła w szpitalu żydowskim 6-letnia Reizla Herman, pochodząca z Łopusznicy, pow. dobromińskiego. Ojcu zmarłej wydano zwłoki ze szpitala, celem pochowania ich w Przemyślu; ojciec jednak oświadczywszy dorożkarzowi, że wiezie chore dziecko, wyjechał ze zwłokami do Łopusznicy. W Chyrowie dorożkę zatrzymano i skierowano ją do desyfenkcji w Przemyślu, zaś przeciw Hermanowi zrobiono doniesienie karne, za przekroczenie przepisów sanitarnych.

JUBILEUSZ ORGANIZACJI. Katolicki Związek Młodzieży Rekodzielnicej im. Tadeusza Kościuszki, obchodzi w dniach 2 i 3 maja br. 40-lecie swego istnienia. W programie obchodu odbędzie się w sali „Sokoła“ przedstawienie sztuki Ancyzya pt. „Kościuszkopod Racławicami“.

DROŻYZNA ROŚNIE. Na mieście pojawiły się ogłoszenia Zarządu miasta, zawierające nowe ceny maksymalne na mięso, mąkę i pieczywo, unormowane przez Starostwo. Ceny są znacznie wyższe od obowiązujących dotychczas.

SPRAWCY PROFANACJI CMENTARZY w Przeworsku i Jarosławiu — o czym donosiliśmy — zostali ujęci przez PP. Na czele szajki stał niejaki Antoni Kiełb.

NAKLANIAŁ DO FAŁSZYWYCH ZEZNAN. Do aresztów tuł. Sądu sprowadzony został żydowski kupiec z Dubiecka Mechel Baruch, za naklanianie świadków do fałszywych zeznań. Baruch jest przewodniczącym żydowskiej gminy wyznaniowej w Dubiecku. Ładny przewodniczący!

Sprawą gospodarki w Związku Gmin Wiejskich zajęła się prokuratura

Jak już donosiliśmy na polecenie komisariatu rządu lokal Zw. Gmin Wiejskich został opieczetowany, a w najbliższym czasie ma być na skutek tarć między starym a nowym zarządem Związku, ustanowiony komisarz. Tarcia te wynikły ponieważ poprzedni zarząd zarzucił nowemu zarządowi, że wybrany został nieformalnie. W związku z tym oświadczeniem nowy Zarząd Zw. Gmin Wiejskich nadsyła nam obszerny komunikat, w którym zaznacza, że nowo wybrany Zarząd jest legalny, że na czele nowego Zarządu stanął gen. Lucjan Żeligowski, który godność tę w zasadzie przyjął, jednakże wobec konfliktu między starymi a nowymi władzami Związku urzędowania przejąć nie może. Nowo wybrany Zarząd zobowiązał się do wyjaśnienia wszelkich ew. niejasności i poinformował władze, że

nie przyjmuje odpowiedzialności za interesy Zarządu. Odpowiedni protokół został sporządzony w obecności gen. Żeligowskiego, odczytany na posiedzeniu i przez wszystkich obecnych podpisany. Niezależnie od tego Zarząd Związku przesłał do komisariatu Rządu wyjaśnienie odnośnie do zarzutów postawionych przez ustępujący Zarząd, w którym m. in. poruszona została sprawa gospodarki Związku Gmin. Okazało się bowiem, że wiceprezisi nowego zarządu zameldowali prokuraturze o niewłaściwej gospodarce Związku, wychodząc z założenia, że prokuratura oceni działalność finansową starego zarządu najobiektywniej.

Tak więc sprawa gospodarki w Związku Gmin znajdzie jak wynika z komunikatu nowego Zarządu, swój epilog w sądzie.

Aresztowanie kilkudziesięciu komunistów

P. A. T. donosi: Ostatnio na terenie woj. lubelskiego władze bezpieczeństwa przeprowadziły w szeregu powiatów likwidację organizacji komunistycznych, aresztując wybitnych przywódców, instruktorów i kierowników akcji komunistycznej, prowadzonej wśród robotników i ludności wiejskiej. W ręce władz wpadły poważne materiały dowodowe w postaci znacznych ilości literatury komunistycznej, ulotek, broszur, okólników i innych wydawnictw komunistycznych. Zlikwidowane zostały

całkowicie: okręgowy wydział techniczny K. P. P. i K. P. Z. U., okręgowe archiwum komunistyczne, cały skład personalny okręgowego komitetu K. P. P. okręgu siedleckiego i lubelskiego oraz okręgowego komitetu K. P. Z. U. okręgu chełmskiego. Ponadto w ręce władz dostały się powielacze do powielania odez w komunistycznych, przybory szapirograficzne, maszyny do pisania, itp. Na podstawie zebranych dowodów rzeczowych aresztowano i osadzono w więzieniu kilkadziesiąt osób.

Podwójny cel przymusu bezbożnictwa dyplomatów sow.

Przed kilku miesiącami sowiecki komisarz spraw zagranicznych Litwinow wydał, jak wiadomo, zarządzenie, by wszyscy członkowie i funkcjonariusze przedstawicielstw dyplomatycznych ZSSR, od posłów do woźnych obowiązkowo przystąpili do związku bezbożników, w przeciwnym bowiem razie odwołani zostaną do Moskwy i utracą stanowiska. Rozporządzenie to dotyczyło również pracowników t. zw. przedstawicielstw handlowych. Rezultatem tego rozporządzenia jest, że do

związku bezbożników przystąpiło ostatnio 6700 osób. Jest to pierwszy efekt, o który chodziło. Drugim jest ten, że każdy w ten sposób pozyskany nowy członek musi opłacać na rzecz związku składkę określoną procentowo od wysokości pobieranego uposażenia i płatną w walucie kraju urzędowania. W ten sposób skarb sowiecki uzyskuje corocznie dość poważne sumy w dewizach obcych na koszty propagandy komunistycznej za granicą.

Rzeka Ohio przybiera

Dotychczas obliczono, iż w czasie obecnej powodzi w Stanach Pensylwania, Ohio, wschodniej Wirginii, Maryland i pód. Karoliny utonęło 10 osób a 5 zaginęło. Prezydent Roosevelt mianował komisję, która ma zorganizować pomoc dla ofiar powodzi. Spadek wód pozwala przypuszczać, że katastrofa obecna nie przyjmie takich rozmiarów jak w roku ubiegłym. Rzeka Ohio przybiera jeszcze i paraliżuje życie miasta Wellsburg. Szkody oceniane są tam na pół miliona dolarów.

Krwawy napad na sędziego w N. Jorku

Szereg sensacyjnych zbrodni jakie popełniono w N. Jorku w ciągu ostatnich dni, powiększył się o krwawy napad na sędziego sądu miejskiego w Nowym Jorku O'Keil'a. W chwili gdy sędzia stał oczekując na autobus na przystanku, podbiegł do niego jakiś nieznany osobnik, przewrócił na ziemię i zadał mu dwa pchnięcia sztyltem w plecy. Napastnik zabrał teczkę sędziego

O'Keil'a i znikł w tłumie. Policja przypuszcza, iż zbrodni dokonali złoczyńcy, chcący zemścić się na sędzim, a przy tej okazji zrabowano bardzo ważne dokumenty sądowe.

Ukamienowali 12-letniego chłopca zgangrenowani nienawiścią klasową.

Opinia publiczna w Lyonie została szczególnie poruszona niezwykłym wydarzeniem ukamienowania na śmierć 12-letniego chłopca, syna zamożnych rodziców przez grupę dzieci w wieku od 12 do 13 lat ze sfer robotniczych. Grupka dzieci, podekscytowana widoczną atmosferą nienawiści klasowej, bez żadnej istotnej przyczyny zaatakowała młodego Paul Gignaux. Po krótkiej nierównej walce, która odbyła się w pobliżu domu jego rodziców, obalono go na ziemię i kamieniami rozbito mu głowę. Chłopiec zmarł w drodze do kliniki. Zajęcie to zostało poruszone na posiedzeniu rady miejskiej w Lyonie, w czasie którego prezes Herriot potępił w niezwykle ostrych słowach atmosferę, która mogła doprowadzić do tego rodzaju incydentów.

Kronika lwowska

NOWY GMACH LWOWSKIEJ UBEZPIECZALNI. W ostatnich dniach zapadła decyzja w sprawie budowy wielkiego gmachu dla Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie. Budynek ten stanie przy ulicy Zielonej 12. Nowy budynek Ubezpieczalni zogniskuje wszystkie działy leczenia i administracji tak, że wreszcie ustana wielkie niewygody i utrudnienia dla ubezpieczonych, którzy korzystając z ubezpieczenia musieli załatwiać sprawy w kilku punktach miasta. Jest nadzieja, że nowy budynek zostanie oddany do użytku w drugiej połowie roku 1938.

KATOL. STOW. MĘŻÓW WE LWOWIE urządzi 1 i 2 maja III Zjazd Delegowanych oraz pielgrzymkę-złot w Kochawinie.

ŻADA 300.000 DOLARÓW NAGRODY. W r. 1921 rząd Stanów Zjedn. wyznaczył 300.000 dolarów za wykrycie i ujęcie fałszerzy dolarów, którzy grasowali w Europie. Na trop wielkiej afery fałszerskiej wpadł inspektor policji lwowskiej Dwornicki, wykrył fałszerzy i aresztował ich. Rząd waszyngtoński jednak odmówił wypłaty nagrody, motywując, że inspektor Dwornicki działał w charakterze funkcjonariusza państwowego, a nie osoby prywatnej. Nagrody wobec tego nie wypłacono i po dzień dzisiejszy znajduje się w depozycie w Waszyngtonie. Obecnie insp. Dwornicki, jako emerytowany funkcjonariusz, przystąpił do wyprocesowania tej sumy, opierając się na tym, że Sąd Okręgowy we Lwowie stwierdził formalnie, iż on tylko wykrył fałszerzy, i że przy aresztowaniu narażał poważnie swoje życie.

—O—

REPERTUARY TEATRÓW I KIN LWOWSKICH.

Teatr Wielki: czwartek, 29 kwietnia, o godz. 19.30 — „Podwójna buchalteria“.
Teatr Żelazna: czwartek, 29 kwietnia, o godz. 19.30 — „Niecałowana żonka“.

APOLLO: „Ku wolności — r. 1890“.
ATLANTIC: „Legia zatraceniów“.
CASINO: „Suzy“.
CHIMERA: „Moskwa — Szanghaj“.
EUROPA: „Teodora robi karierę“.
GLORIA: „Jasnawidz“ „Uwodzicielka“.
GRAZYNA: „Będzie lepiej“.
KOPERNIK: „Droga do sławy“.
MABYSIENKA: „Droga do sławy“.
METRO: „Ucieczka“ i „Złoto“.
MUZA: „Romeo i Julia“.
PALACE: „Klub kobiet“.
PAN: „Król kobiet“.
PAX: „Anthony Adverse“.
RAJ: „Ada to nie wypada“.
STYLÓWY: „Nie ufaj mężczyźnie“ i rewia.
SWIT: „Dodek i Zuzanna“, „Ostatnie dni Pompei“.
TON: „Niezwyoczony Bill“.
UCIECHA: „Bohater“ i rewia.

O umowę zbiorową w rzemiośle stolarskim

Od kilku tygodni toczą się pertraktacje między mistrzami stolarskimi zrzeszonymi w cechach stolarskich miasta Krakowa a czeladzią stolarską zorganizowaną w socjalistycznym związku zawodowym o nową umowę zbiorową na rok 1937/38. Czelnicy stolarscy wysunęli żądanie podwyżki płac o 40 proc., zaś mistrzowie stolarscy, po przestudiowaniu i przeprowadzeniu kalkulacji, wychodząc z założenia, że każdy strajk powoduje wstrząs gospodarczy i zaw sze przynosi dla obu stron szkodę wysunęli podwyżkę płac w stosunku do wynagrodzeń do roku ubiegłego o 10 proc. Jak dotąd do ugody nie doszło.

Akademickie nabożeństwa majowe

Nabożeństwa majowe dla młodzieży szkół wyższych w Krakowie odbywać się będą w tym roku w kościele św. Anny o godz. 20. Pierwsze nabożeństwo w piątek, 30 bm. Pierwszy rok mija od pamiętnego ślubowania jasnogórskiego. Udział młodzieży akademickiej w nabożeństwach musi być manifestacją jej uczuć dla Matki Bożej. W czasie i po nabożeństwach można przystępować do spowiedzi. Przy wejściu do kościoła rozdaje się śpiewniki.

Dnia 7 maja (pierwszy piątek miesiąca) odbędzie się w kościele akad. całodniowa ogólnoakademicka adoracja Najśw. Sakramentu. Adoracja rozpocznie się Mszą św. o godz. 7.

—ooo—

4 CYKL ODCZYTÓW DLA MATURZYSTÓW.

Koło Historyków St. U. J. w Krakowie urządzi II cykl odczytów dla maturalistów w Coll. Novum, sala 62 (Kopernika), o godz. 19, w następujące dni: 29. IV. czwartek: Polityka zagraniczna Polski odrodzonej — mgr Tadeusz Jaworski; 1. V. sobota: Dzieje myśli państwowej w Polsce — mgr Bogusław Leśniodorski; 4. V. wtorek: Ustroje państw współczesnych — mgr Władysław Sadowski; 5. V. środa: Śląsk w dziejach Polski — Józef Lepiarowicz.

III Zjazd Delegowanych Katol. Stowarzyszenia Kobiet

Archidiecezji krakowskiej

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet Archidiecezji Krakowskiej przeżyło w roku 1936 niezwykle pomyślny okres rozwoju, czego wyrazem był III Zjazd delegowanych tego stowarzyszenia, który pod przewodnictwem prezeski organizacji dr Zofii Włodkovej obradował w środę w Krakowie. Na zjazd przybyło 160 delegatek z terenu archidiecezji, które rano udały się na Mszę św., od prawioną w kościele OO. Franciszkanów przez Ks. Metropolite Sapieha. Po Mszy św. do delegatek wygłosił krótkie przemówienie ks. dyr. Lubowiecki.

Obrady zjazdu toczyły się w Domu Katolickim. Zaszczycił je swą obecnością Ks. Metropolita Sapieha, który przemówił do delegatek, wyrażając radość z powodu po-

myślnego rozwoju stowarzyszenia, oraz złożył podziękowanie prezesce K. S. K. dr Z. Włodkovej za owocną i ofiarną pracę. Jak bowiem wykazuje sprawozdanie K. S. K. w r. 1936 zwiększyło ilość oddziałów o 41(!) i obecnie liczy ich 111.

Zjazd załatwił szereg spraw organizacyjnych, po czym przybyłe delegatki wysłuchały referatu pt. „Dziecko w komunizmie“ p. Kossowskiej, oraz referatu organizacyjnego prezeski oddziału z Libiąża. Do ważniejszych uchwał, powziętych na zjeździe, należy czytać rezolucję, stwierdzającą, że K. S. K. podejmie wszelkie wysiłki celem usunięcia koedukacji w miejscowościach, gdzie istnieją conajmniej dwie szkoły.

—ooo—

Cała rodzina żydowska

wmieszana w aferę maturalną

Słynną aferę maturalną we Lwowie, o której pisaliśmy już dwukrotnie wywołała rodzina krawca Samuela Mehrera (ul. Piłsudskiego 15), która wydostawszy w nielegalny sposób tematy maturalne, postanowiła zrobić na nich intratny interes. W sprawę wmieszana jest cała rodzina Mehrerów: zatem ojciec Samuel, jego żona oraz trzech synów: Elias, profesor gimnazjum żydowskiego w Kowlu, Juliusz student IV r. Wydziału elektrycznego Politechniki i trzeci: Józef, również student Politechniki. Przy tej sposobności sprostować należy wiadomość, jakoby jeden z synów krawca Mehrera był uczniem V gimnazjum, z którym to zakładem afera maturalna nie jest związana. Główną rolę w niej odegrał Elias Merhrer,

prof. z Kowla, właściwy organizator tematuwej „gieldy“, który, wydostawszy tematy, oddał sprawę jej „sfiansowania“ w ręce rodziców i dwu braci techników, a sam odjechał do Kowla. Po aresztowaniu krawca, jego żony i dwu synów, wydano zarządzenie aresztowania i prof. Eliasza, który pod eskortą znajduje się już w drodze do Lwowa. W czasie rewizji, dokonanej w mieszkaniu krawca Merhrera, znaleziono kilka tysięcy złotych, pochodzących z tych kryminalnych transakcji. Dochodzenia, prowadzone w dalszym ciągu, zmierzają do ustalenia zasięgu „gieldziarzy“ na terenie poszczególnych zakładów. W tej sprawie ma zjechać do Lwowa ministerialna komisja, która ma nadać jej dalszy bieg.

Oplaty szkolne i płace nauczycielskie

w prywatnych szkołach krakowskich na r. szkolny 1937-38

W Krakowie odbyło się doroczne Walne Zebranie Właścicieli i Dyrektorów prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i szkół powszechnych, oraz przedstawicieli Organizacji nauczycielskich dla ustalenia norm płac i wpisów na rok szkolny 1937/8. Z ramienia Kuratorium Okr. Szk. uczestniczył w obradach wizyt. Komar, przewodniczył wiz. Wł. Michalski. Sprawozdanie z działalności Komisji Norm za rok szkolny 1936/37 złożył dyr. A. Romanowicz. Po wyczerpującej dyskusji przyjęto normy płac i wpisów na rok szkolny 1937/38. Oplaty szkolne ustalono na 350 zł. rocznie, płatne w 10 równych ratach miesięcznych od 1 września do 30 czerwca. Zniżki do 300 zł. rocznie przewidziane dla czynnych, oraz emerytów, funkcjonariuszów państwowych i wojskowych do VI stopnia służbowego

włącznie, oraz dla młodzieży niezamożnej, w uzależnieniu od dodatnich postępów w nauce i sprawowaniu się ucznia(icy). Wyna godzenie nauczycieli ustalono w skali od 240—336 zł. miesięcznie z zastrzeżeniem progresji w miarę lat służby. Dochodzi ono po 18 latach służby do kwoty 480 zł. za 21 godzin udzielanej nauki. Zadecydowano eże ściową stabilizację nauczycieli pracujących dłuższy okres czasu na terenie tego samego zakładu. Uchwalono nadto w porozumieniu z Kuratorium O. S. K. rygory zapewniające właścicielom zakładów wyegzekwowanie za ległych należności z tytułu opłat za naukę. Normy płac i wpisów podpisało 22 właścicieli zakładów i dyrektorów oraz Organizacje naucz. T. N. S. W., P. Z. N., Chrz. Nar. Zw. Naucz. Pol. i Stow. Naucz. Szkół zaw.

—§—

Konferencja w sprawie chałupnictwa

w Izbie Przem.-Handlowej

W dniu wczorajszym odbyła się w Krak. Izbie Przemysłowo-Handlowej konferencja, zorganizowana staraniem Związku Ziemi Górskich, a poświęcona chałupnictwu i przemysłowi ludowemu. Konferencji przewodniczył sen. Kleszczyński. W prezydium zasiadł prof. dr Goetel oraz dyrektor departamentu Rudnicki. Udział wzięli członkowie Związku Ziemi Górskich z terenu województw: krakowskiego, śląskiego, lwowskiego i stanisławowskiego, oraz zaproszeni goście. Pierwszy referat pt. „Problem drobnej wytwórczo-

ści i chałupnictwo“ ze szczególnym uwzględnieniem Podkarpacia wygłosił dyr. Mianowski. Referent szczegółowo zanalizował problem chałupnictwa w Polsce i za granicą, oraz nakreślił sposoby jego rozwiązania. Drugi referat wygłosił nac. Osiecki. Omówił on problem przemysłu ludowego wyzysk wytwórców przez nakładców, oraz konieczność organizacji przemysłu ludowego. Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja.

Celem konferencji było głębsze przedyskutowanie wymienionych problemów.

Skarżyński i Bajan w Krakowie

W związku z uroczystościami przekazania 5 szybowców szkolnych Aeroklubowi Krakowskiemu, oraz zorganizowania Hareerskiej Eskadry Lotniczej im. Idzikowskiego, które odbędzie się w niedzielę 2 maja o godz. 11 w Rakowicach przybędą do Krakowa: mjr. pil. Stanisław Skarżyński i Jerzy Bajan, oraz przewodniczący Hareerstwa Polskiego wojew. śląski dr Skarżyński. Wezmą oni udział w obu uroczystościach na lotnisku w Rakowicach.

Skazanie radnego miejskiego

W maju ub. roku w Wieliczce wzbuchił strajk piekarzy. Na wiecu, na którym strajk proklamowano przemawiał radny m. z Krakowa, socjalista Stan. Cekiera. Przemówienie jego miało ten skutek, że po wybuchu strajku czeladnicy piekarscy wywracali wozy z pieczywem dowożonym do Wieliczki, i worki mąki i bochenki oblewali naftą.

Winnych tych wybryków pociągnięto do odpowiedzialności. Sąd krakowski skazał moralnego sprawcę zająć radnego Cekierę na 6 miesięcy aresztu, a 5 czeladników piekarzy na kary po 6 miesięcy więzienia. Wszystkim skazanym zawieszono wykonanie kary na lat 4. Oskarżony Józef Szostak został uwolniony.

Kronika krakowska

K W I E C I E Ń.

29. Czwartek, św. Piotra m. Wschód słońca 4.10, zachód 18.57. Długość dnia 14 godz. 47 min.
30. Piątek, św. Katarzyny. Wschód słońca 4.08, zachód 18.59. Długość dnia 14 godz. 51 min.

—ooo—

OFIARNOŚĆ KOLEJARZY KRAKOWSICH. 130 843. zł. 32 gr. złożyli na pomoc zimową pracownicy kolejowi okręgu krakowskiego w okresie od listopada 1936 do kwietnia b. r.

USZKODZENIE KOPCA KOŚCIUSZKI. W ostatnich dniach po północnym stołku kopca Kościuszki obsunęła się ziemia na przestrzeni kilkunastu metrów kwadratowych. Przypuszczać należy, że wypadek ten nie powtórzy się więcej, a kompetentne czynniki przystąpią do racjonalnej konserwacji kopca, co do tej pory było utrudnione z powodu braku funduszy.

PRZED 1 MAJA. W dniu 1 maja odbędą w Krakowie osobne pochody P. P. S., Z. Z. Z. i Bundu, Poale Syon prawica i Poale Syon lewica. Socjaliści, bundowcy i członkowie Poale Syon prawicy zjedną się następnie na rynku i tu odbędą wspólny wiec. Poale Syon lewica nie uzyskała od władz zezwolenia na pochód do Rynku.

REWIZJĘ W STRONNICTWIE NARODOWYM w Szarej Kamienicy, oraz u sekretarza Zarządu grodzkiego mgr. Pawlikowskiego, przeprowadziły w środę władze. W czasie rewizji zakwestionowano pewną ilość druków.

BLOKUJĄCY MYŚLĄ O GŁODÓWCZE.

We wtorek wieczór kurator Bratniej Pomocy prof. dr. Lehr-Splawiński wezwał blokujących I Dom Akad. do przerwania demonstracji w terminie do środy do godz. 10 rano. Blokujący nie zastosowali się do życzenia kuratora podobno z powodu nie otrzymania od Zarządu Bratniaka zapewnienia, że ich żądania, zawarte w piśmie skierowanym do kuratora, zostaną uwzględnione. Co więcej na znak protestu noszą się oni z zamiarem rozpoczęcia głodówki. Nie jest wykluczone, że blokujący postępowaniem swoim spowodują wyczerpanie cierpliwości władz co w ostateczności zakończy się usunięciem demonstrantów przez policję.

—ooo—

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

NOWENNA DO ŚW. STANISŁAWA BISKUPA I MĘCZENNIKA. W katedrze na Wawelu odbędzie się od 29 bm. codziennie o godz. 18 uroczysta nowenna ku czci św. Stanisława Biskupa i Męczennika. W czasie nowenny wygłosi kazania ks. dr F. Machaj.

—ooo—

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr m. im. J. Słowackiego.

Czwartek 29 kwietnia: „Dom osaczony“.
Piątek 30 kwietnia wieczornego przedstawienia nie będzie.

Sobota 1 maja: „Wesele Figara“.

ADRIA: „Zaginione miasto“.
APOLLO: „Płomienne serca“.
BAGATELA: „Adieu“, oraz rewia p. t. „Na pożegnanie...“

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Od czwartku 29 kwietnia do niedzieli 2 maja: „Papa się żeni“.

PROMIEN: Zielony sygnał.
STELLA: „Czarny anioł“.
SZUKA: Pieśń jej matki.
UCIECHA: Krew na morzu.
SWIT: 30 karatów szczęścia.
WANDA: Ucieczka Tarzana.

— * * * —

Z krakowskiej sali odczytowej

Możliwości zawodowego kształcenia dzieci. Odczyt w nowym stroju szkolnym. Odczyt na powyższy temat wygłosi w piątek, 30 bm., o godz. 18, w lokalu Zw. Pracy Obyw. Kobiet, Rynek gł. 13 wizyt. Aniela Sowówna. Wstęp wolny.

WYCHOWANIE NOWEGO CZŁOWIEKA. Staraniem Zw. „Caritas“ odczyt na ten temat wygłosi prof. L. Skoczylas w czwartek 29 bm. o godz. 17.30 w Domu Katolickim. Wstęp wolny.

wytworna bieliznę dla Pań poleca jasiński kraków rynek

„Dom sportu polskiego“ J. Parafiński — Kraków, Basztowa 16, poleca: Kajak, obuwie, łuki, piłki nożne, rakietki tenisowe, i kostiumy sportowe.

BIURO WAWEL

korzystnie sprzedaje kamienice, wille, domy podmiejskie, domki jednorodzinne, majątki ziemskie, gospodarstwa rolne, parcele budowlane, sklepy Kraków Grodzka 60 L p telefon 108-60.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru X.
w Krakowie, ul. Garbarska 7.
Sygn. X. Km. 2551/34.
Kraków, dnia 24 kwietnia 1937.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Na wniosek wierzyciela Karola Katza we Lwowie, ul. Leleweła 2, Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, ul. Starowiślna L. 13, Sala Nr. 29 II. p. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należącej do dłużnika Adolfa Bajracha w Krakowie, przy ul. Fabrycznej L. 4 nieruchomości lwh. 28 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XIX. Grzegorzki objętej, składającej się z parc. budowlanej lkat. 368 o obszarze 1 ha 16 ar 51 m kw. czyli dwa (2) morgi 39.20 sążni kwadr. oraz z parceli grunt. lkat. 390 ogród o obszarze 2 ar 51 m kwadr. czyli 69.80 sążni kwadr., czyli razem o obszarze dwa (2) morgi 109 sążni kwadr.

Na realności tej stoi fabryka posadzek i tartak składające się z:

- 1) budynku administracyjnego z muru pruskiego na podmurówaniu z cegły, nie podpiwniczonego, posiadającego oświetlenie elektryczne, o stropie drewnianym i dachu krytym papą;
- 2) szopy drewnianej na podmurówce betonowej jako magazyn na naftę;
- 3) ustępu drewnianego;
- 4) składowni parkietów o dachu krytym papą;
- 5) zabudowania drewnianego o dachu krytym papą — na składnicę materiałów;
- 6) magazynu drewnianego o dachu krytym papą;
- 7) magazynu z muru pruskiego jednopiętrowego o dachu krytym papą;
- 8) kurnika drewnianego krytego papą;
- 9) budynku mieszkalnego murowanego, nie podpiwniczonego o dachu krytym papą, z oświetleniem elektrycznym;
- 10) studni betonowej z pompą;
- 11) drewnianej szopy krytej papą;
- 12) ustępu podwójnego drewnianego krytego papą;
- 13) szopy drewnianej, krytej papą;
- 14) szopy bez ścian, stojącej na słupkach krytej papą;
- 15) szopy, w której mieszczą się ustępy;
- 16) magazynu dla parkietów drewnianego, o dachu krytym konjolitem;
- 17) budynku fabrycznego: około 85 proc. murowanego o cokole z kamienia na cemente, dachu krytym papą — reszta budynku około 15 proc. o konstrukcji drewnianej: a) budynek murowany tworzy halę bez stropu; przez halę prowadzi tor wąsko-kolejki, centralne ogrzewanie; przed halą zmontowany jest żelazny dach pułtowy wsparty na konsolach, 24 m. kwadr. powierzchni, pod podłoga kanały betonowe dla transmisji i rurociągi; b) suszarka o ścianach wyprawionych, o posadzce i stropie betonowych, w której biegną tory wąskie; c) klatka schodowa o stropie szalowanym deskami — podłoga betonowa, schody drewniane z balustradą; d) kotłownia o posadzce betonowej, ścianach murowanych, dla kotła omurowanie z cegły; obejście stanowiące podesty betonowe z balustradą żelazną; e) hala maszyn: ściany murowane, wyprawione, posadzka betonowa, strop wyprawiony; f) ślusarnia o ścianach murowanych, stropie wyprawionym, podłodze drewnianej; g) kuźnia o ścianach murowanych, podłodze betonowej, stropie wyprawionym; h) magazyn murowany o podłodze drewnianej, w sieni betonowej, ścianach i sufłach wyprawionych; i) suszarka (piętro I), podłoga betonowa, kanały betonowe, ściany murowane, strop podszalowany; j) hala

tartaczna o ścianach i podłodze drewnianych; środkiem biegną tory wąsko-kolejki; hala jest podpiwniczona, gdzie biegną transmisje; strop piwnicy drewniany, wsparty na słupkach betonowych, podłoga w piwnicy betonowa; k) do hali tartacznej dobudowana szopa drewniana o dachu pułtowym, krytym papą; przez szopę prowadzi tory wąsko-kolejki; l) komin murowany z cegiel dla kotłowni, wysoki 25 m., o podstawie wysokiej 2.50 m., a szerokiej 2.60 m.; m) szopa dla piły drzewnej, kryta papą, o 3-ech ściankach otwartych a 1-dnej szalowanej deskami, gdzie dobudowana jest drewniana ubikacja z motorem, o dachu krytym papą; n) dwie (2) studnie betonowe o średnicy 2 m., kryte dachami; o) parkan drewniany, wysoki 2.75 m., z desek, rygli i słupków; p) sztyb dla toru (betonowy 20x50 cm.) dla transportu parkietów;

18) kocioł fabryki Zieleniewski, Kraków — Nr. 816 — rok budowy 1920, o ciśnieniu 10 atmosfer, powierzchni ogrzewalnej 53 m. kw., o systemie rur dwupłom. rusztów schodkowych z kompletną armaturą kotłową;

19) maszyna parowa fabryki Zieleniewski, Kraków — Nr. 1051 — rok budowy 1921, siła około 100 H. P., jednocylinndrowa, typu leżącego, ze stwardlmem wentylowym bez kondensacji, Rurociągi, wentyle compl. i koła zamachowe;

20) Reserwoar na wodę o objętości 2 m.³ wraz z pompą parową;

21) prądnicą fabryki Elin et Comp. o napięciu 230 Volt (130 obrotów) Minut Siła 35 kw.;

22) tablica rozdzielcza: marmurowa compl. zmontowana wraz z amperomierzem, woltomierzem, regulator, 10 wyłączników i bezpieczników;

23) szmirglówka do pił o podstawie 68x50, wysokość wrzeciona 86 cm.;

24) szmirglówka do noży: Fa. Kirschner et Co Lipsk, 600 m/m, stół 100x45 cm.;

25) szlifarka do frezów: fabrykat krajowy;

26) obrabiarka do drzewa, fabrykat Kirschner et Co Lipsk, czterostronna dla drzewa od 75 do 400 m/m szerokości a 150 m/m grubości, łożyska kulkowe szwedzkie;

27) trak pionowy: Fy Zbirower E. W. Holubka Bohmen o długości walców 55 cm., wysokość stojaków od podłogi 2 m. Sprzężenie walców tańcuchowe Galla wraz z wózkami na podwójne drzewa;

28) trak pionowy: fabrykat G. Tophan A. G. Wiedeń o długości walców 55 cm. wysokości stojaków 2.00 m. compl. z wózkami podwozowymi;

29) cyrkularka do obcinania i przecinania desek, o szerokości 450 m/m, dług. stołu 2 m., szerokości 75 cm.;

30) trak poziomy: firmy Gebr. Lein Panna A. E. dla pił o dług. 1.8 m., wysokość stojaków 2.1 m., wózki o długości 8.50 m.;

31) cyrkularka pojedyncza o tarczy 500 m/m średnicy, o stole drewnianym;

32) cyrkularka podwójna, o stole drewnianym 1.7 m. dług., 1.50 szerok., średnicy piły 53 cm.;

33) maszyna dubelt. dla parkietów fa. Kirschner et Comp. Lipsk do obróbki długości materiału do 1 m., a szerokości do 130 m/m, przy grubości do 40 m/m;

34) dwie obrabiarki do parkietów fy. Kirschner Lipsk dla obróbek parkiet do 200 m/m szerokości, a 180 m/m długości, przy 40 m/m grubości;

35) frezarka fy. Kirschner Lipsk o 4 wałkach nożowych, dla drzewa do szerokości 80 m/m a do 50 m/m grubości;

36) cyrkularka ze stołem drewn. 1x0.8 m. o średnicy tarczy 40 cm., fabrykat krajowy;

37) ekshaustory dla kurzu w parkieciarzni fy. Hemipel et Besler Wiedeń, wraz z rurami łączącymi i wyłotowymi;

38) mechaniczne urządzenie 2 suszarń wraz z wentylatorami i motorkami;

39) rurociąg żeberkowy dla ogrzewania parą doprowadzoną rurami izolowanymi;

40) cyrkularka wahadłowa o długości wahadła 2 m. compl. z motorem 4 H P.;

41) cyrkularka wahadłowa;

42) kolejka wąskotorowa (78 cm. szeroka a 185 mb. dług.) 507 mb. o potrójnych szynach wraz z progami (kolejka o rozstawie szyn 60 cm. a długości 300 m.), długości szyn 55 m. oraz 5 sztuk obrotnic a 1.50 m.;

43) tor normalny (przemysłowy) około 120 mb. na progach miękkich;

44) transmisja (wały i łożyska compl.) wraz z kołami pasowymi;

45) pasy transmisyjne (240 kg.);

46) instalacja elektrycznego oświetlenia całego zakładu przemysłowego;

47) siedem (7) wózków czterokołowych o ramach drewnianych;

48) sześćdziesiąt osiem (68) wózków czterokołowych.

Nieruchomość powyższa wymieniona ma urządzoną księgę gruntową w Sądzie Okręgowym w Krakowie.

Nieruchomość ta oszacowana została na sumę dwieście dziewięćdziesiąt trzy tysiące sześćset czterdzieści osiem złotych 50 gr. (zł. 293.648.50) cena zaś wywołania wynosi zł. 220.236.36 (słownie dwieście dwadzieścia tysięcy dwieście trzydzieści sześć złotych 36 groszy).

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmie w wysokości zł. 29.364.85.

Rekojmie należy złożyć w gotówiznie, albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. — Papierzy wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8 do 18. akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Krakowie do Sygn. VI. E. 3558/34.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru X.
Jan Pałasz.

Prawo Jazdy Słory zaluje oraz reperacje — wykonuje Pędziwiatr, Kraków, Zwierzyniecka 32. Tel. 166-88.

Przybory blurowe, kartoteki, spinacze automatyczne, karty do gry po cenach fabrycznych, poleca Teofila Perly Sklep Tytoniowy oraz Skład Papieru i Galanterii Kraków Plac Mariacki 1.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, ul. Piłsudskiego Nr. 15.
Numer akt: Km. 2041/35 i łączne.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, Stanisław Szperber, mający kancelarię w Oświęcimiu, ul. Piłsudskiego nr 15, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 czerwca 1937 r. o godz. 9 w Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Jakuba Siekiery w Babicach ad Oświęcim nieruchomości: obj. lwh. 461 i 431, ks. gr. gm. kat. Babice przy Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu, stanowiące własność dłużnika Jakuba Siekiery w Babicach, składające się z domu mieszkalnego parterowego, stodoły i przynależności bliżej w protokole opisu i oszacowania opisane.

1) Realność lwh. 461 oszac. na kwotę 6022 zł. 75 gr.; 2) realność lwh. 431 na kwotę 1094 zł. Cena wywołania wynosi ad 1) 4015 zł. 16 gr., ad 2) cena wywołania wynosi zł. 729 gr. 34.

Wadium wynosi ad 1) 602 zł. 28 gr., ad 2) 109 zł. 40 gr.

Rekojmie należy złożyć w gotowiznie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. — Papierzy wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagiełły 24, sala nr 8.

Dnia 26 kwietnia 1937 roku.
Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu
(—) Stanisław Szperber.

GDY KATAR I CHRYPKA STOSUJE SIĘ PINOMETHYL

Cena flakonika 1-80
Do nabycia we wszystkich aptekach w Polsce.

D. L. AMES

PURPUROWA MASKA

(Przekład Eugeniusza Bałuckiego).

Zapalając papierosa spojrział z rozlądaniem: w dalekim końcu tarasu siedział jakiś gruby jegomość z cygarem i prawdopodobnie trawił w spokoju obfity obiad; w hallu, który był cały widoczny przez wielkie okna o niezapuszczonych zasłonach cztery osoby grały w brydża. Trzy panie wkładły w to zajęcie dużo zapału i nerwowo, czwarty ich partner nudził się widocznie.

— Przystojny chłopak — stwierdził Sixsmith, gdy młody człowiek odwrócił się, by zawołać kelnera. — A to wpadł biedak! Czy naprawdę nie miał nie lepszego do roboty, jak marnować czas z trzema starszymi paniami, z których każda wygląda przynajmniej na jego ciotkę?!

W tym momencie młodzieniec położył swoje karty, wstał, otworzył drzwi prowadzące z handlu na taras i skierował się wprost do stolika Sixsmitha.

Anglik poruszył się w fotelu i patrząc na młodego człowieka, starał się przypomnieć sobie, czy już go nie poznał gdziekolwiek.

— Pan będzie łaskaw sobie nie przeszkadzać. Akurat jestem dziadkiem, więc chcę zacząć trochę świeżego powietrza — oświadczył spokojnie młodzieniec, przy-

wając sobie fotel i siadając obok Johna. Obawiam się, że szczególnie zamilowanie stryjki Eteberty do świeżego powietrza jest czysto teoretyczne.

Przy tych słowach wskazał w kierunku stolika brydżowego.

Sixsmith wyjął papierosnice.

— Proszę...

Podobał mu się ten młodzieniec mimo dość bezceremonialnego zachowania się, gdyż podszedł do stolika, jak gdyby się znali przynajmniej kilka lat.

Młody człowiek wziął papierosa i położył na stole.

— Dziękuję bardzo. Pozwoli pan, że się przedstawię. Nazywam się Thornset — dodał wyciągając dłoń. — A pan się nazywa Sixsmith, John Sixsmith, Prawda?

— Słusznie. A skąd pan wie?

— O, proszę pana, o to wcale nie trudno! — odpowiedział Thornset. — Jednym z najłatwiejszych sposobów jest hotelowa księga gości. Ale mówiąc uczciwie, poznałem pana, bo w każdym dzienniku widziałem pańskie fotografie. W leszym roku w Wimbledonie pan w pięknym stylu pokonał Cocheta w pięciu setach. — Zapalił papierosa i zaciągnął się głęboko. Po krótkim milczeniu dorzucił uwagę, po której z twarzy Sixsmitha znikł wyraz uprzejmego znużenia. — Taki przykry wypadek tu się zdarzył przed tygodniem... Czy pan słyszał? W cieśninie gibraltarskiej utonął niejaki pan Beazely York. Taki doskonały

plywak! Prawdopodobnie fale go porwały podczas przyplwy...

— Czytałem o tym w gazetach — odpowiedział spokojnie Sixsmith.

Od tego momentu z większym zainteresowaniem zaczął badać twarz sąsiada. Spozstrzegł odrazu, że sprytnie szare oczy mówiły zupełnie co innego niż zimna, objęta twarz. Doznał wrażenia, że niewinna pogawędka oznaczała więcej, niż mu się zdawało na początku — w każdym razie była to pierwsza bezpośrednia wskazówka, dotycząca Beazely'ego Yorka, jaką usłyszał tu w Tangerze.

— Tak, cieśniny są bardzo niebezpieczne — ciągnął Thornset, jak gdyby chciał za wszelką cenę podtrzymać rozmowę, choć się stawała coraz bardziej nudna.

— Sądzę, że tam się nie będę kapał — zgodził się Sixsmith.

— Podzielim w zupełności pańskie zdanie. Ja też nie będę...

Młody człowiek odpowiadał tym samym obojętnym tonem, a jednak można było wyczuć że coś się za nim kryje. Widocznie należał do ludzi, którzy metodycznie posuwają się naprzód i nie pozwalają, by ktokolwiek im przeszkadzał.

— Widziałem przypadkowo włóki, gdy je wyciągnięto na brzeg — podjął po chwili Thornset. — Widok był niebardzo przyjemny. Biedny York musiał kilka dni leżeć w wodzie. Tylko po ubraniu dało się ustalić tożsamość... Przepraszam, panie Six-

smith, że absorbuję pańską uwagę takim pontyrem tematem, ale te sprawy są związane blisko z moim zawodem. Ja studiuję medycynę. Czy to nie bardzo pana nuży?

— Nie. Ja się też interesuję wyjątkowo pontyremi sprawami większości ludzi.

— Rozumiem — skłamał głową Thornset. — Zwłaszcza jeśli jedna z nich kończy się śmiercią największego przyjaciela.

Sixsmith wyprostował się.

— Panie! — zawołał ostro. — Skąd pan o tym wie?

— Od samej ofiary wypadku — odpowiedział Thornset. Głos jego utracił nagle obojętne brzmienie. Pochylił się nad stołem i gasząc papierosa szepnął: — Jeśli już tak się zgadzało, to mogę dodać, że wiem, po co pan tu przyjechał. York dużo o panu opowiadał, a następnie...

Zawahał się. Spojrzenia obu mężczyzn spotkały się w osobliwym, ledwo dostrzegalnym uśmiechu. Późem Thornset podniósł się i wyciągnął dłoń. Sixsmith ujął silną muskularną rękę. Był to szczerzy uścisk.

— Tak... Mogę jeszcze dodać, że się cieszę niezmiernie, iż pana widzę. Pan jest tu bardzo potrzebny.

Jeszcze raz wstrząsnął ręką Sixsmitha. Na jego twarz powrócił dawny wyraz, obojętny i trochę naiwnie pogodny.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetryowy	20 gr.
Nadstawne na stronie 6 po dziale gospodar.	50 gr.
Komunikaty	60 gr.
na 1-szej	70 gr.

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	